

Ikt. sz.: EUB-42/11-2/2025.

EUB-8/2025. sz. ülés
(EUB-67/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai Ügyek Bizottságának**
2025. szeptember 17-én, szerdán, 11 órakor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a dán EU-elnökség programjáról és prioritásairól) (Többéves Pénzügyi Keret, Következő Nemzedék EU Eszköz)</i>	5
Christian Thorning tájékoztatója	5
Dr. Molnár Balázs hozzászólása	8
Kérdések, hozzászólások	12
Christian Thorning válasza	15
<i>SZUBSZIDIARITÁSVIZSGÁLAT – az orosz földgáz behozatalának fokozatos megszüntetéséről, az esetleges energiafüggőségek hatékonyabb nyomon követéséről és az (EU) 2017/1938 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet [COM (2025) 828; 2025/0180 (COD)] (A szubszidiaritás elve érvényesülésének vizsgálata a HHSZ 142. § (1) bekezdése alapján)</i>	18
Dr. Czepek Gábor hozzászólása	19
Marosvári Csaba hozzászólása	20
Kérdések, hozzászólások	21
Dr. Czepek Gábor válasza	28
Marosvári Csaba válasza	30
<i>Az ülés berekesztése</i>	32

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a dán EU-elnökség programjáról és prioritásairól

Előterjesztő:

Christian Thorning, Dánia nagykövete

Dr. Molnár Balázs, az Európai Unió Ügyek Minisztériumának helyettes államtitkára

2. SZUBSZIDIARITÁSVIZSGÁLAT – az orosz földgáz behozatalának fokozatos megszüntetéséről, az esetleges energiafüggőségek hatékonyabb nyomon követéséről és az (EU) 2017/1938 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet [COM (2025) 828; 2025/0180 (COD)] (A szubszidiaritás elve érvényesülésének vizsgálata a HHSZ 142. § (1) bekezdése alapján)

Előterjesztő:

Dr. Czepek Gábor, az Energiaügyi Minisztérium parlamenti államtitkára

Marosvári Csaba, a Külgazdasági és Külügyminisztérium helyettes államtitkára

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság elnöke

Hollik István (KDNP), a bizottság alelnöke
Barkóczy Balázs (DK), a bizottság alelnöke
Dudás Róbert (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Hegedűs Barbara (Fidesz)
Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz)
Riz Gábor (Fidesz)
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP)
Dr. Cseh Katalin (Momentum)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes
Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs
Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Christian Thorning, Dánia nagykövete
Dr. Molnár Balázs helyettes államtitkár (Európai Uniók Ügyek Minisztériuma)
Dr. Czepek Gábor parlamenti államtitkár (Energiaügyi Minisztérium)
Marosvári Csaba helyettes államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium)

Megjelent

Koransz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Köszöntöm képviselőtársaimat, a megjelent szakértőket, az Országgyűlés munkatársait. Az Európai Ügyek Bizottságának ülését megnyitom. Az aláírt jelenléti ív és a helyettesítési megbízások alapján a bizottságunk határozatképes.

A mai napra két napirendi pontra tettem javaslatot, amelyet képviselőtársaim a vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően pénteken megismerhettek. Kérdezem, hogy van-e észrevétel a napirendi javaslattal összefüggésben. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok ilyet. Így kérem a képviselőtársaimat, hogy szavazzunk a napirendről. Géppel fogunk szavazni, és most! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a napirendet egyhangúlag elfogadtuk.

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy július 3-án és 4-én Koppenhágában COSAC elnöki találkozón vettem részt, és szólaltam fel energiabiztonság és béke témakörben. Július 2-án a francia szenátus baráti tagozatát, augusztus 27-én pedig a ciprusi Európai Unió-ügyi miniszterhelyettest fogadtam, és tartalmas eszmecserét folytattunk a főbb európai kérdésekről.

Tájékoztató a dán EU-elnökség programjáról és prioritásairól (Többéves Pénzügyi Keret, Következő Nemzedék EU Eszköz)

(A napirendi pont tárgyalása folyamatos angol-magyar szinkrontolmácsolás mellett zajlik.) Mindezek után rátérnénk az 1. napirendi pontra: tájékoztató a dán EU-elnökség programjáról és prioritásairól. Bizottságunkban hagyomány, hogy a félév elején meghallgatjuk az elnökséget ellátó tagállam magyarországi nagykövetét, hogy számoljon be az elnökségi programról és a főbb eseményekről. Köszöntöm még egyszer nagykövet urat, és helyettes államtitkár urat. Köszönöm, hogy mindketten jelen vannak, ez segíti az együttműködést.

Emlékeztetem képviselőtársaimat, hogy idén áprilisban fogadtuk Marie Bjerre dán uniós miniszter asszonyt és természetesen nagykövet urat is, akit azt megelőzően külön is, február 24-én jómagam személyesen fogadhattam itt az Országházban. Sajnálattal láttam ugyanakkor, hogy a miniszter asszony már a dán elnökség nyitóeseményén Magyarország tanácsi szavazatának a felfüggesztését szorgalmazta, pedig a kihívások nem csökkentek Európában, sajnos a béke továbbra is csak cél. Jómagam még a COSAC plenáris ülésére leszek hivatalos, amelyen természetesen részt fog venni a delegáció.

Először a nagykövet úrnak adom meg a szót szinkrontolmácsolást biztosítva, ezt követően pedig a kormány álláspontját fogjuk meghallgatni az államtitkár úrtól, majd jöhetnek a kérdések. Nagykövet úr, parancsoljon!

Christian Thorning tájékoztatója

CHRISTIAN THORNING, Dánia nagykövete: Köszönöm. Igen tisztelt Elnök Úr! Igen tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Jó 30 évvel ezelőtt kezdtem diplomáciai pályafutásomat a dán külügyminisztérium koppenhágai központjában, az új - mondjuk így - szakmai életem kezdetén neveztek ki magyar referensnek. Ez egy olyan időszak volt, amikor Magyarország EU-csatlakozása állt a kétoldalú együttműködésünk középpontjában is.

A 2002-ben elinduló dán elnökség során azt a feladatot kaptam, hogy vezessem a brüsszeli úgynevezett szerkesztő, szövegező csoportot. Ez gyakorlatilag tanácsi jogászok munkacsoportja volt, amely kidolgozta a tíz akkor csatlakozó ország, köztük

Magyarország európai uniós csatlakozási szerződését. Ennek fényében mondhatom azt, hogy különleges megtiszteltetés és öröm számomra, hogy itt ülhetek önök előtt ebben az új minőségben mint Őfelsége magyarországi nagykövete, azzal a céllal, hogy bemutassam önöknek a 2025-ös dán európai uniós elnökség főbb prioritásait. Vagyis két elnökséggel később vagyok itt, mint az a híres 2002-es dán EU-bővítési elnökség, amiben volt szerencsém dolgozni.

Igen tisztelt Képviselők! Immár nyolcadik alkalommal tölti be Dánia az Európai Unió Tanácsa elnöki tisztét, de egyáltalán nincs ok az önelégültségre. A dán EU-elnökség egyáltalán nem a szokásos ügymenetről szól. Az Európai Unió relatív globális súlya csökken, biztonságunk fenyegetett, háború dúl európai földön, az európai versenyképességet kihívások érik, és valóban érzünk nyomást az egyébként rendkívül stabil transzatlanti kapcsolatokon is. Ezért az európai uniós elnökségünk szlogenje: erős Európa egy változó világban. A második eleme ennek a szlogennek, a változó világ, azt hiszem, adott mindannak alapján, amit az imént a geopolitikai helyzettel kapcsolatban említettem. Az első része, hogy tudniillik erős Európa, ez szándékos. Ez a mi saját, kollektív európai szándékunk, amely mögött politikai akarat is áll. Azonban ne essünk kétségbe! Meg tudjuk csinálni, Európa győzedelmeskedni fog.

Igen tisztelt Képviselők! Az elnökség átvételekor az aktuális elnökség mindig az elődök munkáját folytatja, azok vállára áll. Dánia elismeri a lengyel elnökség alatt elért eredményeket, és ezeket viszi tovább. Hálámat kell kifejeznem az azt megelőző magyar EU-elnökségnek is, különösképp a magyar Európai Ügyek Minisztériumának, amely rendkívül segítőkész volt velünk a mi tanácsi elnökségi előkészületeinkben, különösképp abban, hogy hogyan lehet sikeresen lebonyolítani egy kettős, dupla EPC- és informális Európai Tanács-csúcstalálkozót, merthogy Magyarországnak tavaly ősszel Budapesten ez valóban sikerült. Dánia arra törekszik, hogy pár hét múlva ugyanezt tegye akkor, amikor Koppenhága lesz majd a házigazdája az Európai Politikai Közösség és az informális Európai Tanács-találkozónak.

Továbbá szeretnék szívélyes köszönetet mondani a magyar Országgyűlésnek is, amiért elnökségünk előkészítése során fogadta az ide érkező dán delegációt az ebben a Házban tavasz végén tartott házelnöki konferencián. Dánia igyekszik majd viszonzni a vendégszeretetet, amikor majdan, jövő tavasszal a dán parlament betölti a házelnöki konferencia házigazdai szerepét.

Tisztelt Képviselők! Bármely elnökség sikere szempontjából kulcsfontosságú, hogy képes legyen őszinte, pártatlan közvetítőként fellépni. Mi pontosan ezt szeretnénk tenni: meghallgatjuk az összes tagállamot, értékeljük és elfogadjuk minden tagállam álláspontját, és egyetlen tagállamot sem zárunk ki. Ennek fényében két átfogó prioritás irányítja munkánkat. Egyrészt az elsődleges prioritásunk egy biztonságos Európa. Ez egy olyan Európa, amely képes a sürgető közös kihívásokra választ adni és önálló geopolitikai szereplőként is megállni a helyét.

Az Európai Uniónak vállalnia kell a felelősséget a saját biztonságáért és az euroatlanti biztonságért is. Európának meg kell tudnia védenie magát. A közelmúlt lengyelországi eseményei, azt gondolom, csak megerősítik ezt a tényt.

Ebben a tekintetben az európai védelmi ipar erősítése, a termelés erősítése létfontosságú, és ez természetesen új lehetőségeket nyit meg a gazdasági növekedés számára többek között itt, Magyarországon is.

A biztonság összefüggésben van a migrációval is. Az elnökség új és innovatív megoldásokon fog dolgozni az irreguláris migráció kezelése és az Európai Unióba érkező emberek áramlásának ellenőrzése érdekében. Ugyanakkor összpontosítunk a demokratikus reziliencia erősítésére is. Az Európai Uniónak hatékonyan kell tudnia szabályozni a technológiai mamutvállalatokat, és felelősségre vonni őket a félretájékoztatás és a dezinformációk elleni küzdelemben.

Ezen kívül a jelenlegi geopolitikai fejlemények aláhúzzák az Európai Unió bővítésének szükségességét is. Egy ambiciózus, érdemeken alapuló bővítés geopolitikailag erősebbé teszi az EU-t. Ukrajna a motorja a bővítés lendületének, amit tapasztalunk. Ez egy olyan lendület, ami Moldovát és a Nyugat-Balkánt is magába foglalja.

Említettem Ukrajnát, és hadd fogalmazzak egyértelműen! Az Európai Unió folyamatos támogatása Ukrajna békéért és szabadságért folytatott küzdelmében - politikai, gazdasági, polgári és katonai szempontból - továbbra is kulcsprioritás marad.

Térjünk át a második fő prioritásra, ez pedig egy versenyképes és zöld Európa. A versenyképességről szóló Draghi-jelentés rendkívül komor képet festett a túlzott szabályozásról, az egyre csökkenő munkaerőről és a magas energiaköltségekről. Ezek a kérdések kiemelt prioritást élveznek, amint azt a tavalyi magyar EU-elnökség alatt elfogadott Budapesti nyilatkozat is helyesen kidomborította. Tehát tudjuk, hogy mik a problémák: csökkentenünk kell a vállalkozásokra, a polgárookra és a hatóságokra nehezedő terheket. Cselekedjünk tehát ezek megoldása érdekében!

Ugyanakkor a dán elnökség prioritásként fogja kezelni az európai uniós kereskedelmi megállapodások és gazdasági partnerségek hálózatának kiterjesztését olyan harmadik országokkal együtt, amelyek a geopolitikai bizonytalanság idején - joggal - egy stabil Európát keresnek.

Ezekkel az erőfeszítésekkel párhuzamosan a dán elnökség arra is fog törekedni, hogy az EU továbbra is vezető szerepet töltsön be az éghajlat-politika, a cselekvés terén, beleértve egy ambiciózus 2040-es célkitűzést. Az éghajlat-politika és a zöldségtermelés nem ellentétesek egy versenyképes Európa gondolatával, éppen ellenkezőleg: támogatják az európai versenyképességet.

Hadd térjek ki az MFF-tárgyalásokra is, amelyeket júliusban kezdtünk el azzal a céllal, hogy a dán EU-elnökség decemberig előterjeszti az első tárgyalási csomagot. Tisztelt Képviselők! A Karmelita kolostorban 2023-ban tartott beszédében a néhai Ferenc pápa Budapest hídjairól beszélt, amik arra inspirálták Őszentségét, hogy kérjen bennünket: „gondoljunk az egység fontosságára, amely nem azonos az egyformasággal, az uniformitással.”

Számomra ez nagyon jól összefoglalja, hogy mi is az Európai Unió: különböző nemzetek vagyunk, és nem vagyunk egyformák. Történelmünk és kultúránk összefonódhat, mégis nagyra tartjuk a sajátos nemzeti jellemzőket, mivel azok nemzetként és népként határoznak meg minket.

Dánia esetében példaként említhetném a dán zászlót, ennek Dannebrog a neve. Ezt a dánok az élet minden területén, széles körben használják. Teszik ezt 1219 óta, amikor is a Dannebrog a legenda szerint az égből aláhullott és a királynak ajándékozták. Azóta is ez a királyság zászlaja. Ezzel a világ legrégebbi, még mindig használtban lévő nemzeti zászlaja, ami minket, dánokat büszkévé tesz.

Tehát biztosíthatom önöket, hogy a nemzetállamaink felszámolása az egyesült európai államok javára nem fog megvalósulni a mi időnkben. Mindazonáltal ami fontos: bár nem vagyunk egységesek és egyformák, mégis van, létezik egység közöttünk. Egyesültünk egy unióban, amelyben önként úgy döntöttünk, hogy a nemzeti szuverenitásunk egy részét beadjuk. Ezt olyan értékek alapján tettük, amelyek: „a tagállamok számára közös értékek egy olyan társadalomban, amelyben a pluralizmus, a megkülönböztetésmentesség, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás és a nők és férfiak közötti egyenlőség uralkodik.” Ez az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében foglaltatik így. Az európai értékek, mint az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása,

beleértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is, együttesen képezik az európai uniós együttműködés sarokköveit.

Mi pedig, mint elnökség, ezt a kérdést továbbra is kiemelten kezeljük, hogy biztosítsuk közös európai értékeink tiszteletben tartását.

Ebben és minden másban is számítunk a támogatásukra és a bizalmon alapuló együttműködésükre a dán elnökség hátralévő hónapjaiban. Köszönöm a figyelmüket. *(Hozzászólását magyarul folytatja.)* Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a nagykövet úrnak, és akkor Molnár Balázs helyettes államtitkár úrnak adom meg a szót. Parancsoljon!

Dr. Molnár Balázs hozzászólása

DR. MOLNÁR BALÁZS helyettes államtitkár (Európai Unió Ügyek Minisztériuma): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselő Asszonyok! Képviselő Urak! Tisztelt Nagykövet Úr! Egy évvel ezelőtt ugyanilyen izgalommal vettünk részt mi is, illetve számos fővárosban a mi nagykövet kollégáink is a magyar elnökség terveinek bemutatásán. Mi is köszönjük a dán delegációnak, személyesen nagykövet úrnak is a segítséget, amelyet az uniós elnökség lebonyolításában nyújtott, és ahogyan ő is említette, a periodikus változások miatti ismétlődések miatt órájuk is az vár, hogy egy informális EiT-t és egy EPK-t, egy európai politikai közösségi ülést bonyolítsanak le, amelyek - ugye, ez a bizottság is hallott róla - Magyarország valaha volt legnagyobb diplomáciai eseményei voltak. Sok sikert kívánunk ehhez! A tapasztalatokat igyekeztünk átadni, és természetesen, ahogy eddig is, ezután is számíthatnak a magyar kormány és a minisztérium támogatására.

Köszönjük a magyar elnökség említését. Látjuk a dán prioritásválasztásban, hogy visszanyúl a korábbi elnökségekre. Míg a biztonság tematikáját a lengyel elnökség vette a zászlajára, úgy a versenyképesség a magyar elnökség egyik legfontosabb célkitűzése volt. Köszönjük, hogy építenek ezekre a dolgokra, ezekre az eredményekre.

Szeretnék azokhoz a témakörökhöz is egy-két szót szólni, amelyeket említett nagykövet úr. Először is: mi nagyban támogatjuk Európa biztonságának és erejének megerősítését. Ez egy régi törekvés abban a gyors és változó világban, amelyre a dán elnökség alatt fokozott figyelem hárul. Nagyon nagy szükség van arra, hogy erős nemzeti védelmi politikák vegyenek részt ebben, és azok koordinálásán keresztül az Unió egységesen és erősen tudjon fellépni. Ahogy nagykövet úr is említette, itt nagyon fontos - miután már csak négy uniós tagállam nem tagja a NATO-nak -, hogy a NATO-ban mindez teljes koherenciában valósulhasson meg, ebben teljes mértékben számíthatnak a támogatásunkra.

Nagykövet úr említette a migrációs dossziékat. Mi üdvözljük azt, hogy új megoldásokat keresünk a migrációs kihívások leküzdésére. 2024 októberében az EiT, az Európai Tanács elfogadott következtetései szerint új és innovatív megközelítésekre van szükség a migráció kezelésében. Emellett szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a hosszú magyar álláspont alapján egyértelműen látszik az, hogy a migrációs paktum nem fogja megoldani az európaiak migrációval kapcsolatos problémáit, ezért is van szükség arra, hogy Dánia, Olaszország és mások vezetésével innovatív megoldásokon dolgozzanak a tagállamok, miközben még életbe sem lépett a problémát amúgy álláspontunk szerint biztosan megoldani nem tudó migrációs paktum.

Itt szeretnék kitérni arra a nagyon fontos aspektusra, hogy a migráció kezelésében álláspontunk szerint minden külső határszakaszt ugyanolyan elbánásban kell részesíteni. Láthattuk azt, hogy a Bizottság elnök asszonya a keleti határszakaszon személyesen biztosította a támogatásáról a határvédelmet, illetve azt közös ügynek jelölte. Ez igaz a keleti határ védelmére, míg a déli határ, amelyet Magyarország saját

költségén, jelentős anyagi ráfordítással véd, ezzel több mint egymillió belépést megakadályozva az előző tíz év alatt, mégis folyamatos politikai támadásoknak és pénzügyi szankcióknak van kitéve - ne felejtsük el, hogy napi egymillió euróba kerül ennek a védelemnek a fenntartása. Miniszterelnök úr ennek a most már egyre eklatánsabb különbségnek a hangsúlyozása okán levelet írt a Bizottság elnök asszonyának; még várjuk a válaszát.

Szeretnék kitérni a versenyképesség kérdésére. Európa versenyképessége ugyanakkora kihívás most is, mint a magyar elnökség alatt volt. Draghi professzor úr a saját riportjának, jelentésének az egyéves évfordulóján újra megkongatta a vészharangokat. Azt mondta, hogy lemaradunk, továbbra is lemaradunk, nem tudunk olyan gyorsan reagálni a változó világ jelentette kihívásokra, mint a versenytársaink, és továbbra is versenyképességi hátrányt szenvedünk el. Magyarország üdvözli azt, hogy az Omnibus-gyakorlatban egyre inkább csökkentjük az adminisztratív terheket, hallhattuk, hogy különösen a kkv-k, a kis- és középvállalkozások számára, ne felejtsük el, hogy ők a 60-70 százalékát át foglalkoztatják az európaiaknak.

Nagyon fontos kihívás az adminisztratív terhek csökkentése. Ebben, azt hiszem, hogy mind az elnökség, mind a Bizottság komoly eredményeket tudott felmutatni, viszont mi biztosak vagyunk abban, hogy Európa nem lesz versenyképesebb akkor, ha nem tudunk olcsóbb és biztosan elérhető energiaforrásokat biztosítani az európai gazdaság és lakosok számára. Márpedig az REPowerEU-javaslatban, amely a következő pontként szerepel a napirenden, ezért én erről hosszabban nem is beszélek, ennek pont az ellenkezője fog megvalósulni. Halljuk a biztosan elérhető és olcsó energiaforrásoknak a fokozatos kivezetését, sőt, ha a híreket olvassuk, akkor ez a fokozatosság lehet, hogy még jelentős felgyorsulást is elszenvedhet.

Tehát Európa versenyképességén továbbra is dolgozni kell. Az európai választások eredménye alapján és az Európai Bizottság felállásakor azt vártuk, hogy a Bizottság szakítani fog az elhibázott zöldpolitikával, és sokkal jobban összehangolja a környezetvédelmi, klímavédelmi célokat - amelyek kétségtelenül nagyon fontosak - a versenyképességgel és az iparpolitikával. Egyelőre sajnos erre is várnunk kell.

Nagykövet úr említette a 2040-es klímacélokat. Mi üdvözljük azt, hogy az Európai Tanács vitát fog folytatni a klímacélokról az október 23-24-ei ülésén. Az összes eddigi klímacélt az állam- és kormányfők határozták meg, úgyhogy mi örülünk annak, hogy végül az elnökség, látva a tagállamok elutasító magatartását, levette a holnapi rendkívüli Környezetvédelmi Tanács napirendjéről a klímacélok elfogadását. Ez nem a környezetvédelmi miniszterek kizárólagos hatásköre, ez nemcsak a klímavédelemről szól, hanem - ahogy említettük - nagyon nagy jelentősége van a versenyképesség, az iparpolitika szempontjából és számos más horizontális szempontból is.

Nagykövet úr említette a bővítés kérdéskörét. Szeretném ide idézni az Eurobarometer felmérését, amelyet az informális Általános Ügyek Tanácsán, Koppenhágában mutatott be Kos biztos asszony. Ennek a tanulsága talán az, hogy az európaiak véleménye nagyon szerteágazó és nagyon eltérő az egyes országok és egyáltalán a bővítés tekintetében is. Nagyon fontos az, hogy bizonyos politikai realitásokat figyelembe kell venni. A Bizottság felmérése szerint Magyarország minden egyes ország tekintetében az EU átlaga fölött támogatja a bővítést, kivéve Koszovót és Ukrajnát, és Magyarország azzal a 30 százalékos támogatással, amennyien az ukrán bővítést támogatják, nem az utolsó Európában. Tehát nagyon fontos, hogy figyelembe vegyük ezeket a politikai realitásokat. Természetesen láttuk a másik oldalát is ennek a felmérésnek, vannak olyan országok - a skandináv és a balti országokkal az élen -, ahol például elsőprő többség támogatja Ukrajna felvételét.

Szeretném megerősíteni azt, hogy Magyarország teljes mértékben támogatja a Nyugat-Balkán uniós integrációját. A thesszaloni csúcson most már lassan 22 éve

ígértünk európai perspektívát a térségnek. Nekik borzasztó lehet azt látni, hogy mások a gyorsításában, kirakott indexszel előznek. Mi támogatjuk azt, hogy fokozatosan előrelépjünk a Nyugat-Balkán országaival, ott is számon kérve az érdemalapú bővítéspolitikát. Üdvözljük azt, hogy a tegnapi nap reggelén egy kormányközi konferenciára került sor Albániával, ezzel is folytatva a magyar elnökség által megkezdett eredményeket; köszönjük a dán elnökségnek az ehhez való hozzájárulását.

Magyarország szintén támogatja azt, hogy megnyissák Moldovával az első klasztert, az első fejezetcsoporthoz. Véleményünk szerint itt teljes tagállami támogatást láthatunk. Mégis, Moldovát foglyul ejti az ukrán elutasítás. Tehát ha komolyan vesszük azt, hogy a bővítés az egy érdemalapú eljárás, akkor fontos, hogy mind a Nyugat-Balkán országai, mind Moldova előbbre jussanak.

Nagykövet úr említette a kereskedelmi kapcsolatokat. Magyarország is egy nyitott, külkereskedelemre épülő ország, nagyon fontos számunkra, hogy jó és átfogó kereskedelmi megállapodások kötéssenek. Mi nagyon üdvözljük a dán elnökségnek azt a hozzáállását, hogy nagyon jó kapcsolatokra törekszik számos partnerrel, akár az Egyesült Királysággal, akár kereskedelempolitika terén például a Mercosur országokkal, vagy ahogy például az USA-val kapcsolatos kereskedelmi kérdések is előtérben vannak.

Emellett meg kell említenünk, hogy Magyarországnak nagyon súlyos fenntartásai vannak a Mercosur-megállapodással kapcsolatban. Ahogy az agrárminiszter úr az agrártanácsn elmondta, jelen formájában mi nem tudjuk támogatni a Mercosur-megállapodást, miután az nagyon komoly és negatív hatásokkal járna, amikor amúgy is számos probléma van: klímaváltozás, DCFTA, ukrán oldalról beáramló agrártermékekkel kapcsolatos kihívások. Ezért ahhoz az országcsoporthoz csatlakozunk, akik egy komoly mezőgazdasági biztonsági szelepet, biztonsági lehetőséget szeretnének érvényesíteni a Mercosur-megállapodásban. Magyarország viszonylag kritikusan viszonyul az Európai Unió és az USA között kötött kereskedelmi megállapodáshoz. Véleményünk szerint el lehetett volna kerülni azt, hogy ilyen rossz és utolsó megállapodásra kerüljön sor az Európai Unió és az USA között. Gyakorlatilag az összes határmenti ország jelentős problémákat jelzett az ukrán szabadkereskedelmi megállapodás, a DCFTA meghosszabbítása kapcsán.

Szeretnék röviden beszélni az MFF-ről. Az Unió következő többéves költségvetése a 2028-2034 közötti időszakra vonatkozik majd. Ennek a tárgyalásai megkezdődtek, a Bizottság júliusban előterjesztette a csomagot, a dán elnökség nagy lendülettel elindította a megbeszéléseket. A tegnapi volt az utolsó olyan Általános Ügyek Tanácsa, ahol nem volt napirenden az MFF-nek a kérdése, innentől folyamatosan napirenden lesznek, és ahogy a nagykövet úr mondta, az első tárgyalási keret, az első NegoBox a decemberi Európai Tanács napirendjén szerepel majd. Ennek kiemelt jelentősége van, tudniillik a NegoBoxba kell belekerülnie minden olyan kérdésnek, amely kapcsán az állam- és kormányfők egyhangú döntésére van szükség.

Erről szeretnék röviden beszélni, de egy mondat erejéig kitérnék a szektorális jogszabályokra. Itt szeretném megjegyezni nagykövet úrnak is, a kollégáknak is megtettem Koppenhágában, hogy a szektorális jogszabályok tekintetében olyan gyors tempót diktál az elnökség, hogy ez a tagállamok számára a fővárosokban jelentős fejkapkodással jár. Itt párhuzamosan az egyes programok jogszabályait tárgyalják. Ezeknek komoly jelentősége van az egész csomagot tekintve, viszont ezek nagyon sok szempontból összefüggenek egymással. Ezért kérjük, hogy az elnökség legyen tekintettel a kisebb országok kisebb adminisztrációira is. Bár tegnap pont a francia kollégától hallottam ezt a kritikát, amely ország sem kicsi, és a szakminisztériuma sem kicsi.

A NegoBox kapcsán szeretném jelezni, hogy Magyarország részére nagyon fontos, hogy egy olyan MFF kerüljön elfogadásra, amely egyrészt egyszerre reagál az új kihívásokra, másrészt figyelembe veszi a tradicionális politikák meg a folyamatos tradicionális kihívások kezelését is, kiemelten a kohéziós politikát és a közös agrárpolitikát. Szeretném megjegyezni, hogy az utolsó kohéziós jelentés alapján továbbra is minden negyedik európai az uniós átlag 75 százalékánál alacsonyabb fejlettségű régióban él, és történelmi indokokra visszavezethetően a mi régiókat valahogy jobban érinti ez a kérdés, mint más, szerencsésebb régiókat.

Szintén szeretném megjegyezni, hogy jelen állás szerint a közös agrárpolitika integrálása egy nagy tervbe és az összemosása a kohéziós politikával jelentős forrásvesztést irányoz elő egy olyan időszakban, amikor a mezőgazdasági termelők, illetve az egész agrárszektor, ahogy említettem, nagyon komoly kihívásokkal küzd, legyen az kereskedelmi típusú - Ukrajnát és a Mercosurt említettük -, vagy legyen az a klímaváltozással, a vízmegtartással, az öntözéssel kapcsolatos kihívás. Úgyhogy ezeket a kérdéseket különösen fontosnak és húsba vágónak tekintjük.

Véleményünk szerint nagyon fontos, hogy teljes hozzáférést biztosítsunk például a nagy versenyképességi programban szereplő programokhoz. Itt azért azt láthatjuk, hogy bizonyos és a legtöbb központi kezelésű programhoz, például a Horizon-programhoz a 2004 után csatlakozó tagállamoknak továbbra is nagyon limitált a hozzáférése. Így, bár üdvözljük azt, hogy versenyképességi szempontból jelentős összegek kerülnek elkülönítésre, mégis fontos az, hogy ehhez hozzáférést, teljes hozzáférést is biztosítsunk.

És itt fontos megjegyeznünk a NegoBox tartalmát is, és azt is, hogy a jogállamisági feltételrendszer, amelyet szintén említett nagykövet úr is, milyen formában kerül bele a következő MFF-csomagba. Mi a teljes jogállamisági feltételrendszerről történő döntést az EiT hatáskörében szeretnénk látni, tehát szeretnénk, ha ez így kerülne be a NegoBox tartalmába. Itt nagyon fontos, hogy miután a bizottsági javaslat a jogállamisági feltételrendszer jelentős kiterjesztését irányozza elő, jelen állás szerint mi nagyon negatívan viszonyulunk ehhez a kérdéshez. Ha a jogállamisági feltételrendszerek továbbra is olyan átpolitizáltak, nem egyenlő módon és nem kiszámíthatóan érvényesülnek, akkor az egy jelentős, akár teljes hozzá nem férést jelentene a következő pénzügyi kerethez Magyarország részére, tehát mi ezt így nem fogjuk tudni elfogadni.

Emellett természetesen, ahogy nagykövet úr is említette, magunk is nagyon fontosnak, sőt kiemelkedően fontosnak tartjuk mind a jogállamisági elvek érvényesülését, mind az Unió pénzügyi érdekének védelmét.

És végezetül szeretnék visszakanyarodni ahhoz - ahogy magam is láthattam többszöri dániai látogatásom alatt, hogy milyen sokan és milyen büszkén reptetik a dán zászlót akár a saját házukon is -, hogy nagyon örülünk annak, hogy nagykövet úr nem az európai egyesült államok felé tartó gyorsított menetet irányoz elő az elnökség alatt. Ennek nagymértékben örülünk, de a Bizottság elnök asszonyától sajnálatos módon némileg más információkban részesültünk, de, ugye, ez nem az elnökség kifejtett véleménye volt. Ezért örülünk neki, hogy az elnökségük során a Tanács oldaláról a nemzeti hatáskörök tiszteletben tartását fogják biztosítani az őszinte együttműködés jegyében.

És itt szeretnék röviden visszatérni a bővítésre. Nemcsak, hogy abban hiszünk, hogy a koppenhágai kritériumoknak - ha már dán az elnökség - minden tagállamnak meg kell felelnie, hanem abban is, hogy egyrészt minden tagállamra, minden csatlakozásra váró tagállamra ugyanazok a szabályok kell hogy vonatkozzanak, és ezeket a szabályokat pedig lefektették az uniós szerződések. Ezért nagyon fontos, hogy

például az egyes klaszterek megnyitása kapcsán teljes egyhangúságra van szükség. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen nagykövet úrnak és helyettes államtitkár úrnak az elmondottakat. Képviselőtársaimat illeti a szó. Szót kérni, azt gondolom, hogy a géppel lehet; a gombot kell megnyomni, és akkor fogok szót adni a gépen megjelent neveknek megfelelően. Köszönjük. *(Jelzésre:)* Akkor mindenekelőtt Cseh Katalin. Parancsoljon!

Kérdések, hozzászólások

DR. CSEH KATALIN (Momentum): Köszönöm a szót, és köszönöm szépen nagykövet úrnak és helyettes államtitkár úrnak a tájékoztatást a dán elnökség programjáról és az ehhez kapcsolódó magyar álláspontról.

Illetve itt szeretném külön és ismételten megköszönni Marie Bjerre miniszter asszony látogatását a magyar Országgyűlésben. Én azt gondolom, hogy talán mindannyian emlékszünk arra a nagyon gyümölcsöző párbeszédre, amit miniszter asszonnyal folytattunk, és örömmel látom azt, hogy az általa említett számos kulcsfontosságú pont kellő erővel és kellő súllyal manifesztálódik a dán elnökség hivatalos programjában.

Az én meglátásom szerint az elnökség programja helyesen jelöli ki azokat a fontos területeket, amelyekben Európának ebben a kulcsfontosságú pillanatban, ahol találjuk magunkat, fontos, azonnali, súlyos és érdemi döntéseket kell meghoznia. Kifejezetten örülök annak, hogy a gazdasági és versenyképességi kérdések fontos prioritást élveznek, ugyanis ebben az átalakuló világban az európai növekedés beindítása nyilvánvalóan kulcsfontosságú társadalmunk prosperitásának biztosítása, illetve a saját önállóságunk, európai szintű szuverenitásunk meghatározásának és megvédésének céljából.

Külön örülök annak is, hogy a fenntarthatósági szempontok kiemelten jelennek meg ebben a diskurzusban. Ugyanakkor itt a sajnálatomat szeretném megjegyezni annak kapcsán, hogy az Európai Unió nem tudja teljesíteni azokat a vállalásokat, amelyeket a párizsi egyezmény értelmében szeptember végéig kellene megtennie a 2035-ös klímacélról. Tudom, hogy ez nem a dán elnökség hibája. Tudom, hogy a dán elnökség mindent megtett, hogy ezeket a diskurzusokat facilitálja. Én bízom benne, hogy akár abban a limitált formátumban, amit önök javasoltak, egy ambiciózus vállalás tud születni.

És külön bízom benne, hogy a magyar kormány is támogatni fogja a minél ambiciózusabb klímacélok kitűzését minél rövidebb távra, már csupán azért is, mert helyettes államtitkár úr a felszólalásában, nagyon helyesen, két alkalommal is nyilatkozott arról a teherről, amit a klímaváltozás jelent a magyar gazdák és a magyar mezőgazdaság számára. Ennek a pusztító következményeit mindannyian látjuk akár abban a bizonytalanságban, az emelkedő élelmiszerárakban és azokban az egyre gyakoribb környezeti katasztrófákban, amikkel a gazdálkodóknak meg kell küzdeniük.

Éppen ezért azt gondolom, hogy ebből a helyesen felismert helyzetképből kiindulva egyértelműen az következik, hogy a magyar kormánynak minél ambiciózusabb és minél rövidebb távon teljesülő klímacélt kell támogatnia európai szinten is, és ennek a szellemében kell majd itthon is törvényeket hozatnia és kormányoznia.

Bízom benne, hogy a biztonságra vonatkozó prioritás is kellő súllyal tud érvényesülni az elnökség programjában, ugyanis Magyarország és egész Európa számára kulcskérdés, hogy tudjuk-e garantálni saját európai biztonságunkat, de ugyanúgy Magyarország közvetlen szomszédjának, Ukrajnának a biztonságát is, amelynek a területén évek óta egy brutális, illegális és pusztító háború zajlik. Én külön

örülök annak, hogy a dán elnökség több alkalommal is nyilatkozott arról, hogy Ukrajna támogatását - beleértve a fegyveres támogatását - fokozni kell, hiszen abban a pillanatban, amikor a tárgyalások zajlanak, szerintem egy erős európai támogatás a garanciája lehet annak, hogy egy hosszan tartó, tartós és méltó béke jöjjön létre itt a szomszédunkban, amely nekünk azért létkérdés, mert egy háborúban álló, fenyegetett, szétszakított, vagy akár egy befagyasztott háború által sújtott szomszédunk nekünk magyaroknak sem tudja garantálni azt a biztonságot, amit szerintem minden állampolgárunk elvár.

Külön bízom benne, hogy a bővítési folyamatok kellő sebességgel fognak haladni minden bővítésre váró országban, a nyugat-balkáni országokban, de ugyanúgy Ukrajnában is. Én abban bízom, hogy a helyzet súlyosságát felismerve azok a rövidtávú politikai érvek, amiket a magyar kormány a konzultációs folyamatban folyamatosan puffogat, és érzelmi alapokra próbálja helyezni a hergelést, talán háttérbe tud szorulni azok mellett a nagyon racionális érvek mellett, amelyek a bővítés fontosságát hangsúlyozzák mind Ukrajna, mind a többi nyugat-balkáni ország területén.

Természetesen minden egyes fejezetet kellő szigorúsággal kell számon kérni minden csatlakozásra váró országon, ez alól Ukrajna sem kivétel. Én örülök annak, hogy az ukrán kormány sokszor nyilatkozott arról, hogy komolyan veszik ezeket a feltételeket, és komoly progressziót mutatnak. Remélem, ezek értékelve lesznek a különböző fejezetek megnyitásával az elnökség során. Itt említésre kerültek a koppenhágai kritériumok, teljesen egyetértek ezek fontosságával.

Ugyanakkor szeretnék itt rátérni az utolsó pontra. Szerintem nagyon szomorú, hogy az Európai Unió ugyan joggal kéri számon, és be is tartatja a csatlakozásra váró országok számára a koppenhágai kritériumokat, sajnos ez egyre kevésbé igaz azokra az országokra, amelyek jelenleg is tagjai az Európai Uniónak. Neves intézetek, szakértők több alkalommal kimutatták azt, hogy Magyarország jelenleg nem teljesítené a koppenhágai kritériumokat, ha most csatlakozna. Az Európai Unió tagjaként ment végbe az a demokratikus visszacsúszás, az illiberalizmusnak a kiépülése Magyarországon, amely elérte azt, hogy sajnos a magyar kormány lett az első olyan, amellyel szemben a jogállamisági mechanizmus alkalmazásra került.

Én bízom benne, hogy a bármikori magyar kormány tudja majd rendezni ezeket a hiányosságait, és Magyarország hozzá tud férni ahhoz a pénzhez, ami nyilvánvalóan megilleti. Ugyanakkor itt a teljesítést egyértelműen szigorúan el kell várni minden esetben, nemcsak Magyarországon, minden más országban, ahol jogállamisági problémák vannak, hogy az Európai Uniót ne lehessen egy pénzautomataként kezelni, és a pénz és az elvek össze legyenek kötve.

Ezért bízom benne, hogy a költségvetési tárgyalások előkészítése során a dán elnökség kellő súllyal fogja kezelni a jogállamisági kérdések megjelenését a következő többéves költségvetésben, és olyan szigorúbban monitorozott folyamatokat, akár mérföldköveket tud majd javasolni a folyamat során, amely garantálni tudja, hogy minden egyes ország, függetlenül attól, hogy milyen pártcsaládban ül a miniszterelnöke, hol helyezkedik el vagy mekkora, egyformán be tudja tartani azokat a jogállamisági elveket, amelyeken az Uniónk alapul.

Én nagy bizodalommal fordulok a dán elnökség felé ezen a téren is, és bízom a minél gyorsabb és minél határozottabb előrelépésre ebben a kulcsfontosságú és a jövőnk nagyban meghatározó téren. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő asszony felszólalását a Momentum képviselőtében. És ha már a pártnak a neve említésre került, akkor arra szeretném kérni a képviselőtársaimat, hogy méltányolják a nagykövet úr és a helyettes államtitkár úr expozéjának a hosszát, és igyekezzenek ahhoz igazítani a felszólalásukat, illetve ha

már kérdésekről beszélünk, akkor legyenek kedvesek kérdéseket megfogalmazni. Dudás Róbert alelnök urat illeti a szó, parancsoljon!

DUDÁS RÓBERT (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Nagykövet Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottsági Tagok és Vendégek! Először is szeretném megköszönni nagykövet úrnak a beszámolóját, amelyben kitért számos előttünk álló kihívásra és az uniós elnökség előtt álló feladatokra.

Államtitkár úr elég hosszúra nyúlt, de egyébként fontos beszámolója kapcsán eszembe jutott, hogy örülök, hogy ez a bizottság itt lehetőséget biztosított egyébként egy komplex, a kormány által a dán elnökség elé tárt véleményre, kritikára, csak felvetődik a kérdés, hogy egyébként van-e kormányok közötti kapcsolat. Én azt gondolom, hogy sokkal inkább más szinten vagy más szinten is meg kellene vitatni ezeket a pontokat, ezeket a prioritásokat. De, ami nagyon fontos, hogy ha nincs, akkor legalább ez a bizottság lehetőséget biztosított erre, és ennek én örülök.

Azt gondolom, hogy a két beszámoló között tapintható volt a különbség és a feszültség. Ezzel önmagában nincsen probléma, viszont egy kontinens jövőjéről beszélünk. Egy kulturált, intelligens vitának mindig is helye volt, helye van és helye is kell hogy legyen egy tárgyalóasztalnál, mert én azt gondolom, hogy az visz előre.

Szeretném viszont felhívni a nagykövet úr figyelmét - bár sajnos tartok tőle, hogy az Unió soros vezetése, illetve a magyar kormány közötti kapcsolatban nem lesz különösebb változás -, hogy Magyarország számára jelentős források vannak befagyaszthatva az Európai Unió részéről. Amennyiben a soros elnökségnek vagy a Bizottságnak konfliktusa vagy nézeteltérése, problémája van a magyar kormánnyal, a magyar kormány és Magyarország lakossága nem egyenlő. A magyar kormánnyal való probléma, jogszabályi más értelmezés vagy nézetbeli különbség miatt Magyarország lakossága ne legyen büntetve, hiszen a magyar önkormányzatoknak - erről nagyon hosszan tudnék értekezni -, a magyar kis- és középvállalkozásoknak nagy szükségük lenne ezekre forrásokra. Számos esetben kértük, hogy esetleg ne közvetett, hanem közvetlen módon legyen lehetőségük hozzájutni az uniós, jelenleg befagyasztott forrásokhoz, mert jelen állás szerint nem a magyar kormányt büntetik ezzel, hanem Magyarországot és a magyar embereket.

Szeretnék felvetni még egy témát, ami nem tartozik egyébként a fősodratú témák közé, ugyanakkor viszont mégis. Mivel az Unió lakosságának jelentős részét érdekli és fontosnak tartja, én ezt szeretném idehozni, és megkérdezni nagykövet úrtól, hogy az önök elnöksége kíván-e majd ezzel foglalkozni. Politikai közösségünk, a Jobbik Magyarországért Mozgalom már több mint tíz éve foglalkozik mind a magyar parlamentben, mind az Európai Parlamentben is az óráátállítás eltörlésével. 2019-ben az Európai Parlamentben végre döntés született az eltörléséről, viszont az elmúlt hat évben a Tanácsnál pattog a labda, hiszen ott nem hozták meg a szükséges lépéseket és döntéseket.

Szakértők, orvosok által kimutatott és regisztrált az, hogy egyébként ennek milyen fontos egészségügyi hatása lenne, hogy jelen állás szerint az évi kétszeri óráátállítás milyen negatív hatással van, főleg a gyerekekre. Úgy kezdtem, hogy az Unió lakosságán belül jelentős támogatással bír, több mint 80 százalék támogatja az óráátállítás eltörlését. Azt szeretném öntől kérdezni, hogy a dán soros elnökség kíván-e foglalkozni ezzel a kérdéssel. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdést nem látok... *(Jelzésre:)* Bocsánat! Hörcsik Richárd képviselő úr, parancsoljon!

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz): Elnök Úr! Megfogadván a tanácsát, én nagyon rövid leszek, és pusztán egy kérdéskörrel foglalkozom.

Tisztelt Nagykövet Úr! Államtitkár úr! Először is, én is köszönöm a beszámolóikat. Örömmel láttam a dán elnökség prioritásai között, hogy visszaköszön a magyar elnökség „versenyképes Európa” szlogenje, programja. Emlékeztetem rá képviselőtársaimat, hogy sikerült elfogadni a Budapest-deklarációt, ami a versenyképesség alakulásában nyilván lefektetett egy fontos roadmapet az Európai Unió számára. Sajnos a két elnökségi ciklus elmúta után lassan ugyanott tartunk, tehát rendkívül aktuálisak a Budapesten megfogalmazott gondolatok. Ezzel kapcsolatban, ahogy hallottuk nagykövet úrtól, a dán elnökség az új pénzügyi kerettel - nagyon helyesen - kiemelten foglalkozik, és örömmel hallottam, hogy december 31-ig az első csomagot le is teszi az elnökség asztalára, ami valójában 2034. december 31-ig határozza meg a költségvetési folyamatokat.

Azt is látjuk, hogy az Európai Bizottság is letette a saját javaslatait, amit nagyon sok vita övez azóta is. Engem mégis az érdekelne a leginkább, hogy a közös agrárpolitika és a kohéziós politika jövője miként alakul az MFF tükrében, hiszen mindkettőhöz pénz kell, és bizony, ahogy államtitkár úrtól hallottuk, a közös agrárpolitika korábban kitaposott útja veszélyben van.

Az élelmiszerrel való önellátás legalább olyan fontos cél, mint a regionális különbségek kiegyenlítése, de az új kihívások, ahogy említette nagykövet úr, mégis mintha megelőznék a régi közös politikák jelentőségét. Hogyan látja ezt nagykövet úr? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. És mielőtt visszaadnám a szót a felvetődött kérdések megválaszolására, engedjék meg, hogy két rövid kérdést én is feltegyek!

Nagykövet úr a dán zászló, az európai egyesült államok vagy a szuverén államok Európája dilemmakörben pontosan úgy fogalmazott, hogy a tagállamok a nemzeti önállóságuk egy részét átadták az Unióhoz való csatlakozás folyamatában; képviselőtársam, alelnök úr pedig a jogállamisági politikai bunkósbotról tett itt említést. Mi van azokkal a folyamatokkal, amelyeket nem adtak át a tagállamok, tehát amelyek semmiféle alapszerződésben nem kerültek át a tagállamoktól egy központi irányítás alá? Lehet-e ezekért büntetni egy-egy tagállamot? Illetve lehet-e olyan mechanizmusokat kitalálni, hogy ennek a joggyakorlatát megkerülve alacsonyabb szintre delegálják a döntéseket? Gondoljunk csak pontosan a RePowerEU-elképzelésre, ahol látjuk a törekvést arra, hogy a tanácsi döntés helyett valamilyen alacsonyabb szinten születhessen meg a döntés.

Nagykövet úr expozéjában az is elhangzott, hogy a bővítéspolitika motorja Ukrajna. Ennek mi az oka? A helyettes államtitkár úrtól hallhattuk, hogy 22 évvel ezelőtt a thesszaloniki csúcson már komoly ígéretet kaptak tagállamok a bővítéspolitika területe kapcsán. Miért Ukrajna a motorja ezeknek a folyamatoknak? Ha valóban úgy van, hogy érdemalapú bővítéspolitikáról beszélünk, akkor akik érdemben előrébb járnak, miért nem ők a motorjai Európa bővítéspolitikájának?

Parancsoljanak, visszaadom a szót a válaszokra.

Christian Thorning válasza

CHRISTIAN THORNING, Dánia nagykövete: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Igyekeztem csoportosítani a feltett kérdéseket. Kezdeném azzal, hogy a momentumos képviselő asszony minden megállapítását feljegyeztem. Nem vagyok meggyőződve róla, hogy a kérdést feltette; úgy tűnik, hogy nem, tehát akkor nyugtáztam az általa elmondottakat.

Volt egy kérdés alelnök úrtól a befagyasztott pénzekről. Mindannyian tudjuk, hogy miről beszélünk. Én egy olyan érvet hallottam, hogy a magyar kormány nem egyenlő a magyar néppel, és hogy a magyar népet nem szabad büntetni. Tolmácsolom azt, amit tolmácsoltak nekem, tehát a magyar népet nem szabad büntetni, ha a magyar kormány és az Európai Unió között véleménykülönbség van. Én ezt az érvet hallottam már korábban is.

Sajnálatos módon nem biztos, hogy megértem, mert mi, a dán elnökség természetesen tiszteletben tartjuk a magyar nemzetet, a magyar demokráciát, a választásokat, a választások eredményét, és egy olyan kormánnyal intézzük az ügyeinket, amelyet a magyar nép választott. Tehát az én definícióm szerint a tagállamok kormányai képviselik a nép akaratát, alapjában véve erről szól a demokrácia.

Nyilván a választók hajlamosak másképp választani és más kormányokat megválasztani - a választások során ezt láttuk, megtapasztaltuk mindannyian -, és aztán azok a más kormányok fogják képviselni az országot és a nép akaratát. Én így látom, mert nagyon nehéz lenne másképp értelmezni, és másképp nem szükségszerűen lenne korrekt.

Nagyon konkrét kérdést tett fel a nyári időszámításról. Hát, ez a régi vita, amennyire tudom, őszintén megmondom, nem olyan kérdés, ami jelentős prominenciát élvez a prioritásaink között, de feljegyeztem az álláspontját, képviselő úr. *(Dr. Juhász Hajnalka távozik a bizottság üléséről.)*

A versenyképesség szintén felmerült a következő hozzászóló által. A Budapesti nyilatkozatra is utalt, amit én is megtettem, és aztán hallottam azt, hogy ezzel kapcsolatban sajnálatos módon még ugyanott vagyunk, ahol vagyunk. Bizonyos szempontból egyetértek, ugyanakkor meg nem, mert ahogy azt államtitkár úr is volt olyan kedves említeni, van ez a híres Omnibus-kérdés, és mi nagyon keményen nyomjuk, hogy ezt elfogadjuk, és reméljük, hogy még további Omnibus-szabályok kerülnek elfogadásra azért, mert ahogy azt említettem a hozzászólásomban, pontosan tudjuk, hogy mi a probléma; pontosan tudjuk azt, hogy nem kellene további elemzések, jelentések. Egyszerűen cselekedni kellene, amit viszont azért nem mindig olyan könnyű, és ennek sok különböző oka van, de legalábbis ez a megközelítés az, amit alkalmazni szoktunk az elnökségünkben. Most már tényleg a cselekvést, az akciót szeretnénk látni.

És akkor említették az MFF-et, és különösképp említették a mezőgazdasági összefüggéseket, talán államtitkár úr is említette. A következő választ tudnám adni. Emlékeznék arra, amit mondtam a hozzászólásom elején, nagyon az elején? Hogy egyáltalán nincs itt az ideje az önelégültségnek, és nem hétköznapi ügymenetben vagyunk. Higgyék el, ezek nem üres szavak! Az elnökség szintjén tényleg ezt a megközelítést alkalmazzuk, és ezért van az, hogy nagyjából támogatjuk a Bizottság megközelítését, hogy modernizálja a költségvetést.

Véleményünk szerint nem szükség szerint korrekt úgyhagyni mindent, ahogy eddig volt, mert a világ is megváltozott, mint ahogy azt voltam szíves megjegyezni, ahogy ezt látjuk, és az Európai Unió költségvetésének is alkalmazkodnia kell ilyen szempontból. Hogy ez most pontosan milyen tartalommal bír a mezőgazdaság szempontjából, a kohéziós alapok szempontjából és a többi, szerintem még túl korai erről beszélni, de az a megközelítés, hogy modernizálni kell a pénzek felhasználásának a rendszerét a változó világban, mégis adott.

Jogállamiság, ezt az elnök úr említette. Ahogy én a tolmácsolásból értettem, a kérdés arra vonatkozott, hogy a tagállamokat lehet-e büntetni olyasmért, szakpolitikáért, bármiért, amellyel kapcsolatban nem adták át a kompetenciákat az Európai Uniónak. *(A tolmács közbevetése: Itt folyamatosan a tolmácsra hivatkozik,*

így értette a tolmácsolást.) Jogász vagyok, az európai uniós jogi főosztályt vezetem a minisztériumban, több különböző esetben képviseltem kormányomat, országomat a luxemburgi bíróság előtt.

Ez a kérdés esszenciálisan egy jogi kérdés, ami a bíróság kompetenciája. Jogászként a válaszom erre az, hogy nem, esszenciálisan nem, a kompetenciák, amelyeket nem adtak át az Európai Uniónak, változatlanul az európai uniós tagországnak a kompetenciái maradnak. Ez a Lisszaboni Szerződésben is benne van, tehát teljesen egyértelmű. A jogi argumentáció az lenne, hogy nem lehet önöket elszámoltatni valami olyasmivel kapcsolatban, amiben nem adták át az EU-nak a kompetenciát. Ez lenne a jogi válasz. A valódi válasz arra, hogy ezekben az egyes specifikus esetekben az Európai Uniónak van-e kompetenciája, ez meg egy bírósági hatáskör, erről a bíróságnak kell döntenie.

Végül pedig a bővítés. Hogy miért fogalmaztam úgy, hogy ebben a pillanatban Ukrajna a motorja a bővítés lendületének? Az egyszerű válasz ismételtén a geopolitikai helyzet, amelyben vagyunk: háború dúl Európában, egy teljesen klasszikus háború dúl Európában, és én azt gondolom, hogy ennek kapcsán alakult ki ez a lendület. Ez a lendület talán azért alakult ki, mert a háború emlékeztetett bennünket arra, hogy miről szól az Európai Unió, hogy miről szól ennek kapcsán az európai bővítés: béke, stabilitás az európai kontinensen.

Mint ahogy emlékeznek, azt mondtam, hogy 30 évvel ezelőtt én még – ahogy említettem – a bővítéssel foglalkoztam, és őszintén megmondom, hogy kivettem a részemet az önök csatlakozásából, ennek most már lassan 25 éve. Akkoriban ez volt a narratíva, a „Big Bang”. A „Big Bang”-bővítéssel tíz országot vettünk fel. Kérdezték: miért kell tíz ország? Azért, mert azt mondtuk, hogy ez alapján véve arról szól, hogy biztosítsuk a békét és a jólétet Európában.

Ezzel kapcsolatban azt mondom, hogy ez a narratíva talán egy kicsit háttérbe szorult, de most ez a háború, ami itt Európában, Ukrajnában dúl, alapján véve emlékeztet bennünket erre. Ez a válaszom, magyarázatom, elnök úr. Azt gondolom, hogy Ukrajna most egy új lendületet lehelt ebbe a bővítési folyamatba, amely – ezt hangsúlyoznám – egyébként kiterjedt más országokra, Moldáviára, a Nyugat-Balkánra is. Vannak, akik érvelhetnek úgy, hogy egyes országok számára a Nyugat-Balkánon már jelentős késedelemben vagyunk, ez méltányolható álláspont. De azt is szeretném mondani, hogy az elnökség részéről mi mindent megteszünk annak érdekében, hogy nyomjuk a haladást, az előrelépést több nyugat-balkáni országgal is.

Én azt hiszem, hogy ezzel így nagyjából kimerítettem a válaszaimat.

ELNÖK: Még mielőtt helyettes államtitkár úrnak megadnám a szót, csak egy rövid összehasonlítás, ha már ez megesett a magyar csatlakozásról. Ez valóban az 1993-as koppenhágai kritériumok alapján kezdődött el Magyarország esetében, és itt szintén egy dán kapcsolat van, hiszen a lezárása pedig 2002-ben, a dán elnökség alatt történt meg. Tehát, ha jól számolom, ez kilenc esztendő alatt valósult meg akkor. Most mi ebben a gyorsított eljárásban olyan dátumokról hallunk, amit én magam teljesen életszerűtlennek érzek, hogy ilyen csatlakozási sebességgel lehet értékalapú bővítésről beszélni. Elnézést kérek, hogy az elnöki szerepkört kihasználtam arra, hogy egy rövid kommentet tegyek.

Helyettes államtitkár úr, parancsoljon!

DR. MOLNÁR BALÁZS helyettes államtitkár (Európai Unió Ügyek Minisztériuma): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon röviden. Cseh képviselő asszony említette a klímacélokat. Magyarország minél ambiciózusabb klímacélokat fog

támogatni, azzal az egyértelmű megfogalmazással és hozzáállással, hogy ezek ne veszélyeztessék az európai versenyképességet és az európai iparnak az érvényesülését.

A biztonság és Ukrajna kapcsán Magyarország támogatja azt, hogy minél előbb fegyverszünetre és békére kerüljön sor az országban.

A szomszédos országban zajló háború. Ebben az esetben úgy látjuk, hogy az amerikai elnök által kezdeményezett tárgyalásokat kell nekünk és az Európai Uniónak is támogatni. Nagyon fontos, ahogy említettük, hogy az érdemalapú bővítés nemcsak az érdekek miatt érdekes, hanem azért is, mert a bővítés nem lehet biztonsági garancia, sosem volt az, és nem is válhat azzá.

Dudás alelnök úrnak szeretném jelezni, hogy nem azért jeleztem nagykövet úrnak az elnökséggel kapcsolatos észrevételeimet, mert amúgy ne beszélnek vele máskor, vagy ne beszélne például Bóka miniszter úr Bjerre miniszter asszonnyal, például az itteni látogatás előtt fél órával még nála volt, vagy ne lettünk volna ott a koppenhágai tanácson és ne lennénk ott bármilyen más tanácson, például a miniszter úr a tegnapi napon, hanem azért, mert most itt a dán elnökségről beszéltünk. Úgyhogy nagyon jó kapcsolatot ápolunk mind a diplomáciai testülettel, a nagykövet úrral, azt hiszem, különösen jó kapcsolatról számolhatok be a magam esetében is, és természetesen ezek fontos megjegyzések nekünk is. Az elnökség kapcsán amúgy az ilyen visszajelzések fontosak voltak, mert természetesen ebben a pozícióban az ember nem látja azt, hogy a nem elnökséget ellátó tagállamok hogy ítélik meg például bizonyos ügyeknek a sebességét.

Azt hiszem, hozzám más kérdés nem érkezett. Köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezek után, megköszönve az előadóink jelenlétét, az 1. napirendi pontot lezárom. Arra szeretnék kérni mindenkit, hogy mivel már úgyis itt ülünk egy órája, sétáljunk ki ide a folyosóra egy közös fotóra. Ezzel meg is tudjuk mozgatni magunkat, és utána folytatjuk a 2. napirendi ponttal. Megtiszteljük a nagykövet urat azzal, hogy kikísérjük. Parancsoljanak!

(Szünet: 12.07 - 12.09)

SZUBSZIDIARITÁSVIZSGÁLAT – az orosz földgáz behozatalának fokozatos megszüntetéséről, az esetleges energiafüggőségek hatékonyabb nyomon követéséről és az (EU) 2017/1938 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettervezet [COM (2025) 828; 2025/0180 (COD)]

(A szubszidiaritás elve érvényesülésének vizsgálata a HHSZ 142. § (1) bekezdése alapján)

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Kérem képviselőtársaimat, illetve előadóinkat, hogy foglalják el a helyüket, folytatjuk a bizottsági ülést. A szinkrontolmácsolás most elmarad. *(Dr. Cseh Katalin és Koranisz Laokratisz távoznak a bizottság üléséről.)*

Júniusi ülésünkön már általánosan foglalkoztunk a témakörrel miniszterhelyettes úr előterjesztésében. Mára annyiival komolyabb a helyzet, hogy időközben az Európai Bizottság rendelettervezetben javasolja az orosz gáz behozatalának tilalmát, ami egyértelműen szankciós jellegű intézkedésnek tűnik, és a tagállamoknak az energiamix-meghatározás terén meglévő hatásköreit is korlátozná.

Éppen ezért a mai ülésünkön a szubszidiaritás elve szempontjából vizsgálánánk meg a rendelettervezetet. Az Országgyűlés az uniós szerződések második jegyzőkönyve alapján eddig 14 indokolt véleményt fogadott el. Javaslom, hogy az Európai Ügyek

Bizottsága ma is alkalmazza ezt az eljárást. Kiemelném, hogy a szlovák parlament már a szubszidiaritás elvével ellentétesnek ítélte a rendelettervezetet.

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm mai előterjesztőinket, dr. Czepek Gábort, az Energiaügyi Minisztérium parlamenti államtitkárát, miniszterhelyettes urat és Marosvári Csabát, a Külgazdasági és Külügyminisztérium helyettes államtitkárát. Ilyen sorrendben fogom megadni önöknek a szót. Parancsoljanak!

Dr. Czepek Gábor hozzászólása

DR. CZEPEK GÁBOR államtitkár (Energiaügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a szót. Bár volt igény arra, hogy minél hosszabban beszéljek, ennek ellenére nem tudok ennek az igénynek eleget tenni. De azért mégis engedjétek meg, engedjék meg, hogy árnyaljam azt, ami a sajtóban megjelenik és árnyaljam azt, amit az Európai Bizottság közvetít ebben a körben, ugyanis Magyarország számára ez egy stratégiai jelentőségű ügy. Amiért mégis röviden lehet róla beszélni, az az egyszerűsége és a könnyen érthetősége, úgyhogy igyekszem erre törekedni.

Tehát májusban megjelent a közleménytervezet, és ahogy említette elnök úr, júniusban pedig a rendelettervezet. Eredetileg a nukleáris fűtőanyagra is kiterjesztette volna a Bizottság, és ez ma - reméljük, hogy véglegesen, bár ők úgy nyilatkoznak, hogy időlegesen -, kikerült a rendelettervezetből.

Mit állapíthatunk meg, mint tény? A földgáz esetében a hosszú távú szerződések 2027. december 31-ével ellehetetlenítene a rendelettervezet; az MVM-csoportnak az orosz Gazprommal kötött szerződését ellehetetleníti és megszüntetésre kötelezi a rendelet.

A rövid távú szerződések '26. június közepéig engedi életben tartani. Ez tényszerűen azt jelenti, hogy a magyar államnak egy 4,5 milliárd köbméteres gázszerződése ellehetetlenül, és európai uniós szinten pedig a források 10 százaléka kiesik.

Kőolaj esetében a rendelettervezet azt tartalmazza, hogy '28. január 1-jei kivezetéssel kell különböző kivezetési terveket csinálniuk a tagállamoknak. Ma ott tartunk, hogy több mint 80 százalékos kitettsége van az orosz kőolaj felé Magyarországnak, de nemcsak Magyarországnak, hanem Szlovákiának is. Ez a két tagállam az, amelyik a leginkább érintett. Ennyi a tényszerű leírása a helyzetnek.

A következmények a földgáz tekintetében. A kiskundorozsmai átadási pontot ellehetetleníti a szerződés, Délről nem fogunk tudni érdemben gázt kapni. A magyar fogyasztásnak több mint 50 százaléka kiesik, és Nyugatról kellene beszereznünk a gázt. Az Európai Unió törekvése, hogy függőséget cseréljünk függőségre, tehát a kieső orosz helyett amerikai LNG-vel pótoljuk a forrásokat.

Na, most, ez drámai hatással van a magyar beszerzésre. A tranzitdíjak drasztikusan emelkedni fognak, ugyanis az orosz szerződés előnye, hogy több ezer kilométerről - tulajdonképpen alig látható szállítási költséggel - a déli határunkig elhoznák a gázt. Ezt nem fogja tudni produkálni egy darab amerikai LNG-termék sem!

Amivel szintén nem foglalkozik a javaslat, hogy a határkeresztező kapacitások értékesítése már megtörtént. Tehát hogy hogyan fog bejönni ez a gázmennyiség Kelet-Közép-Európába, az kérdéses.

A kőolaj tekintetében az Adria-vezetéken tudnánk behozni a megfelelő forrásokat, de kérdés, hogy be tud-e egyáltalán jönni. Ebben a tesztek nem mutatnak egyértelmű képet, hogy ugyanez a mennyiség, amit most Oroszországból hozunk Ukrajnán keresztül, be tud-e jönni. Ezen kívül Százhalombattán 400 millió dollár fejlesztésre van szükség ahhoz, hogy az Urál típusú kőolajon kívül megfelelő arányban Brent típusú kőolajat is fel tudjon dolgozni a MOL.

A magyar kormány szerint, illetve az Energiaügyi Minisztérium szerint ennek mi az értékelése? Abszurd ez a javaslat, öt okból is. Abszurd ez a javaslat azért, mert az Európai Unió önmagát sérti versenyképességi oldalról, egy tagállamot pedig ellehetetlenít. Szerintem ez példa nélküli egy ilyen energiakrízisben, amelyet még ma is élünk.

Abszurd azért, mert mindezt részletes hatásvizsgálat nélkül teszi meg. Tehát míg minden egyes pimfli jogalkotási termék esetében több éves előkészítő munka előzi meg az Európai Unió javaslatait, addig egy ilyen horderejű ügyben sajtópapíros hatásvizsgálatok után hoz, vagy tervez hozni érdemi döntést.

Harmadszor abszurd azért is, mert a rule of law prófétái a pacta sunt servanda elvét, tehát „a szerződés köti a feleket” elvét figyelmen kívül hagyják, úgy tesznek, minthogyha nem lennének következményei annak, hogy a tagállamok, jelesül Magyarország, kilép ebből az oroszokkal kötött szerződésből. Ennek nagyon komoly következményei lesznek; komoly kártérítési és peres következményekkel állunk szemben.

Negyedrészben abszurd azért is, mert becsomagolják ezeket az intézkedéseket. Nem nevezik szankciónak azt, ami szankció, csak azért, hogy ne egyhangú döntés legyen szükséges a tagállamok részéről.

És végül abszurd azért is, mert európai uniós normaanyagban létező szabály az, hogy a tagállamok az energiamixüket maguk határozzák meg. Ma már akkor ezt úgy magyarázza az Európai Bizottság, hogy igen, igen, de ez az energiamix-meghatározás legfeljebb arra terjed ki, kedves barátom, hogy meghatározhatod, hogy mennyi nap-, nukleáris energia és kőolaj képezze az energiamixet, de hogy honnan szerzed be, azt majd én mondom meg. Ahonnan én jövök, vidékről, ez azt jelenti, hogy végül is az energiamixedet sem magad határozod meg, hiszen ha a beszerzési forrásodat meghatározom, akkor meghatározom azt is, hogy honnan és mennyit fogsz beszerezni, tehát sérül az elv.

Összességében mindaz a mutató, amelyre készül az Európai Unió, a magyar energiaegyenleghez képest, ami 4000 milliárd forint/év, egy 20 százalékos növekedést fog okozni a mi számításaink szerint, tehát 800 milliárd forint energiaszámla-többlettel nézünk szembe, amennyiben ez megvalósul.

Jelenleg a tárgyalások folyamatban vannak. A magyar kormány, az Energiaügyi Minisztérium az asztalra rakta azokat a javaslatokat, amelyekkel - azon kívül, hogy ne fogadják el és ne is foglalkozzanak ilyen gondolatokkal - enyhíteni lehet a drámai következményeken. Meglátjuk, hogy ez hova vezet.

Mindenesetre kérem a tisztelt bizottságot, hogy a súlyának megfelelően értékelje ezt a javaslatot, és tegyen meg mindent azért, hogy Magyarország közvetíteni tudja a szuverén álláspontját az Európai Unió Bizottsága felé. Ha ezt szubszidiaritásvizsgálattal tudjuk megtenni, akkor tegyük meg így. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Marosvári Csaba helyettes államtitkár úr, parancsoljon!

Marosvári Csaba hozzászólása

MAROSVÁRI CSABA helyettes államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Asszonyok és Urak! Tisztelt Jelenlévők! Csak rácsatlakozni tudok a miniszterhelyettes úr által elmondottakra. Nagymértékben aggályos és felháborító a REPowerEU nevű javaslattervezetet, mert egyértelműen belegázol Magyarország szuverenitásába, olyan mértékben, hogy az EU-s joganyagot facsarja ki, az Európai

Bizottság gyakorlatilag szembemegy az Európai Unió működéséről szóló szerződés elveivel.

Ezek bevallottan szankciós javaslatok. Tétélesen szerepel a június 17-én kiadott jogszabálytervezetben az „importtilalom” szó, ehhez képest az EU működéséről szóló szerződés 215. cikkében szereplő szankciós jogalapok helyett ezt kereskedelempolitikai jogalapba próbálják csomagolni, csak azért, hogy ne egyhangúsággal, hanem minősített többséggel fogadják el ezt a javaslatot, figyelmen kívül hagyva hazánk ellátásbiztonsági, versenyképességi, nemzetgazdasági körülményeit.

A jogszabályjavaslat alapvetően a földgázra vonatkozik. Tekintettel arra, hogy hazánk energiamixében egyharmad részt tesz ki a földgáz, és ahogy a miniszterhelyettes úr is említette, ennek a fele lenne érintve ezen javaslat által, teljes mértékben egy fajsúlyos fenyegetést jelent ránk nézve ez a javaslattev.

Van-e hatásköre az Uniónak ilyen kérdésekben? Ahogy már elhangzott, ezek teljes mértékben nemzeti szuverenitásba tartozó kérdések. Az egyes országok saját maguk jogosultak megválasztani energiaforrásaikat, energiaforrásuk szerkezetét, és mi ide értjük azt is, hogy az energiaforrás-szerkezeten belül, hiszen arra kihatással bír a beszerzett forrásnak az értéke, a versenyképes orosz forrástól való megfosztásunk a forrásszerkezetünkön túl bizony kihatással lehet az energiamixünkre is. Éppen ezért ismételtelen csak elfogadhatatlan a REPowerEU-tervezet.

Hogy arányos-e vagy szükségszerű egy ilyen - természetesen nem. Minden egyes tagállam maga köteles eldönteni szuverenitási szempontból azt, hogy milyen energiaforrást választ. Az egyes tagállamok, amennyiben szeretnének ilyen rendelkezést hozni a maguk javára, ezt megtehetik, megtették volna, ha szerették volna, de nagyon kevés EU-s tagállamot látunk, ahol ilyen tétélesen megfogalmazódott volna. Semmilyen szükség nincs Magyarországon esetében egy ilyen rendelkezésre. Sőt, mi több, ez szembemegy a nemzetgazdasági, versenyképességi érdekeinkkel. Ekkora forrásvolumen nem lehet kiszedni a magyar energiamixből, és a bizottsági javaslat pontosan erre irányul.

Éppen ezért a szubszidiaritás vonatkozásában is kiemelendő a már említettek alapján az, hogy nemzeti hatáskörben minden jogszabály rendelkezésre áll azon EU-tagállamoknak, amelyek támogatnák ezt a REPowerEU-rendekezt, hogy az orosz energiaforrásokat elutasítsák. Erre viszont semmi joga nincsen sem a Bizottságnak, sem pedig a többi tagállamnak, hogy Magyarországot egy ilyen lépésre kényszerítsék, és tennék mindezt úgy, hogy semmiféle alternatíva nincsen felajánlva a REPowerEU elfogadásából következő hatások kezelésére. Semmi. A költségemelkedésre vonatkozó kérdés mintha nem is létezne, és közismert tény mindannyiunk számára, hogy az Európai Bizottság ideológiai okokból immáron öt éve nem hajlandó támogatni semmiféle fosszilis energiaforrással kapcsolatos infrastruktúra-fejlesztést, noha teljesen nyilvánvaló, hogy ilyen gyorsan, ilyen mértékben nem tudjuk kiváltani az orosz energiaforrást addicionális infrastruktúra-beruházások nélkül, de ezek a jelzéseink folyamatosan süket fülekre találnak.

Éppen ezért mi azt gondoljuk, hogy ugyancsak szükséges az Országgyűlés indokolt véleményének a megfogalmazása ebben a kérdésben, és tisztelettel kérjük a bizottságtól, hogy a jelentés összeállítását megfontolni szíveskedjenek a továbbiakban. Köszönöm szépen.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezek után képviselőtársaimat illeti a szó. Kérem, hogy a gép segítségével jelezzék! *(Jelzésre:)* Elsőként Barkóczi alelnök úr, parancsoljon!

BARKÓCZI BALÁZS (DK), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Üdvözlöm az államtitkár urakat, és előre is elnézésüket kell kérnem, lehet, hogy egyoldalú lesz a vita, ugyanis nekem háromnegyedkor el kell mennem egy választókerületi rendezvényre.

De annyit azért szeretnék megjegyezni, hogy valóban nagyon pikáns, hogy ez az előterjesztés most itt hever a bizottság előtt, hiszen egyrészt az amerikai energiaügyi miniszter után maga Donald Trump, az Amerikai Egyesült Államok elnöke is azt kéri vagy arról beszélt, hogy Magyarország csatlakozzon le az orosz fosszilis és atomenergiáról, márpedig Donald Trump, mint tudjuk - legalábbis a legutóbbi választások óta biztosan -, Orbán Viktor kebelbéli jóbarátja. Tehát itt én egyfajta zavart vélek felfedezni az erőben. Azt hiszem, hogy a magyar miniszterelnök úgy járt, hogy két szék között a pad alá esett. Tehát neki, mindannyian tudjuk, két gazdája van a világpolitikában: az Ukrajnát megtámadó Vlagyimir Putyin, illetve Donald Trump. Tehát érdekes lesz, hogy a magyar miniszterelnök a két kebelbéli jóbarátja közül kit fog választani.

Abban egyetértek, hogy amíg az energiaimport egy speciális külkereskedelmi terület és az energiamix összeállítása az nemzeti hatáskör, ez a rendelettervezet közben úgy is fogalmaz, hogy az Unió működéséről szóló szerződés értelmében az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik, és ezért a szubszidiaritás elve nem alkalmazható, illetve egy másik helyen azt is írják, hogy a közös kereskedelempolitikát az Unió belső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni. Ez első látásra ellentmondás lehet. Én azért úgy gondolom, hogy ahogy a rendelettervezet fogalmaz, annak nem az az értelme, amit államtitkár úr is hangsúlyozott, hogy itt a magyar szuverenitást akarja semmibe venni az Európai Unió.

Tudom, hogy az önök mindennapi kommunikációs gyakorlatában, ha tetszik, a kormány propagandájának egyik talpköve vagy fundamentuma az, hogy az egész Európai Unió pont szegény Magyarország szuverenitására akar rátámadni. Én ebben sokkal mélyebb vagy másabb okokat látok, márpedig azt, hogy az Európai Unió úgy gondolja, hogy ezen keresztül sem hajlandó finanszírozni Putyin gyilkos háborúját. Ehhez képest pedig most azt látom, hogy a magyar kormány alaptalan jogászkodással akarja tovább finanszírozni ezt a háborút, az a kormány, amelyik egyébként szintén a szavak szintjén magát mindig békepártinak vallja, és ezzel is tovább akarja sabotálni az Európai Uniót, ahogy azt már megszokhattuk az elmúlt években, pont önök is itt voltak, az előbb a dán nagykövet beszámolója kapcsán kerültek elő a rule of law követelményei és szankciói, nem is egyszer, hanem többször is.

Tehát ezzel valószínűleg időt akarnak nyerni, amíg a miniszterelnök eldönti, hogy Trump és Putyin között hova csapódjon, amit azért sem értek, mert az önök Külgazdasági és Külügyminisztériumának, tehát az ön minisztériumának, államtitkár úr, a vezetője, Szijjártó Péter jelentette be azt, hogy legutóbb a Shelltől vettünk gázt. Vagyis nem igaz az, hogy fizikailag képtelenek vagyunk leszállni az orosz energiahordozókról. Ráadásul ez a háború már három és fél éve tart, és Magyarország nemhogy lassan haladt az energiasemlegességben, hanem mondhatjuk azt, hogy szinte egy lépést sem tett, sőt, az orosz import aránya még nőtt is a kőolajimporton belül, ez most olyan 96 százalékos. Az ezt megelőző időszakban nagyjából olyan 60 százalékos volt, ami szintén bizonyítéka annak, hogy lehet máshonnan is energiahordozókat vásárolni, és nem feltétlenül vagyunk mindenben rászorulva Oroszországra.

Ráadásul Európában ez az átállás nagyrésztben végbement, és azt látjuk, hogy drasztikusan megnőtt az energia ára. Sőt, itt volt is szó róla, hogy milyen kártérítéseket kell majd fizetnünk Oroszországnak a hosszú távú szerződések felmondása kapcsán, de Ausztria ugyanezt az utat járta be, államtitkár urak, az az Ausztria, amelyik csak egy vezetéssel rendelkezik. Ő is tudott függetlenedni az orosz energiahordozóktól, és a

nemzetközi bíróságon pedig meg tudta védeni a maga igazát. Tehát ez sem elképzelhetetlen. Mindössze politikai akarat kellene hozzá, ami a kormány részéről nincs meg.

Arról már nem is beszélve - szakemberek mondják, nem én mondom -, hogy az orosz gáz pont ugyanannyiba kerül, mint a holland gáz tőzsdeára, sőt még többbe is, mert nem igaz az, hogy az orosz gázon nincsen tranzakciós díj, tehát van tranzitdíj, ugyanúgy rápakolják.

Plusz amiért fel is készülhetett volna Magyarország erre a lépésre, amit nem tett meg, hogy azért Trump elnök sem árult zsákbamacskát. Tehát egyetértek azzal, államtitkár úr, hogy egyik függőségből akarnak minket beterelni a másikba. Ez szerintem se jó, de Donald Trump már a kampányban nyíltan megmondta, hogy növelni akarja az Egyesült Államok európai részesedését, és a háborút kihasználva akarja erősíteni a saját LNG-exportját, ami most már az Európai Unió belől 50-60 százalék közötti. De még egyszer hangsúlyozom: hát, nem én vagyok Donald Trump jóbarátja, nem engem szokott a vörös vonalon felhívogatni napjában többször, hanem pont a magyar miniszterelnök dicsekszik ezzel. Hát, beszéljék meg akkor egymás között!

Egyébként azt hozzászém, hogy még az amerikai LNG is olcsóbb, mint a holland gáz. Nyilvánvalóan ott is van tranzitdíj, ami körülbelül olyan 5-7 euróval dobja meg az árat, tehát nem igaz az, hogy drasztikus áremelkedés következne be ettől, vagy hogy veszélybe kerülne az energiaellátás, ahogy Európa többi országában sem ezt látjuk. Tehát még egyszer: elhiszem, hogy önöknek ezt most Trump és Putyin között nehéz lesz kipávatáncolniuk, de hát, ez legyen az önök problémája, engem ez hadd ne érdekeljen! Engem az érdekel, hogy Magyarország tényleg független legyen az orosz energiahordozóktól, és hogy fenntartható energiában is érijünk el haladásokat. Fenntartható energiában csak akkor érijünk el bármiféle haladást, ha a miniszterelnök családja, barátja vagy üzlettársa a kedvezményezett, például Tiborcz István.

És azért azt sem szabad elfelejteni, hogy mind az orosz, mind a magyar, mind a szlovák importból a MOL keresi betegre magát, és hát azt mindannyian tudjuk, ez sem titok, ebben az országban élünk most már 15 év kétharmad után, hogy ha a MOL betegre keresi magát, akkor, hogy úgy mondjam, azért csurran-cseppen a fideszeseknek is, nem kevés.

És ha már államtitkár úr azt mondta, hogy nincsenek meg az alternatívák, akkor hadd ajánljam a figyelmébe a Demokratikus Koalíció programját, Dobrev Klára vállalásait. Abban világosan leírjuk, hogy el kell távolítani a jogi akadályokat a napelemek és a szélenergia telepítése elől. Ez lehetne például az egyik alternatíva, a megújuló energia, ha ezt a kormány komolyan gondolná. Illetve a lakóházak energetikai korszerűsítését, az úgynevezett panelprogramot el kell indítani, amit pont az önök kormánya fűjt le annak idején. Tehát van itt alternatíva.

Még egyszer hangsúlyozom: politikai akarat kell hozzá. Ha pedig az megvan, akkor arra kérem önöket, hogy támogassák a DK programját. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Dudás Róbert!

DUDÁS RÓBERT (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Urak! Barkóczi alelnök úr számos gondolatot elmondott és számos pontra rávilágított, amire én is szerettem volna. Igyekszem nem ismételni őt, de valószínűleg azért lesznek átfedések. *(Barkóczi Balázs közbeszól.)*

Államtitkár úrral abban maximálisan egyetértek egyébként - és ezt Barkóczi képviselő úr is mondta -, hogy egyik függőségből a másikba esnénk, tehát hogy félnek attól, hogy egyébként egy amerikai függőségi viszony alakulna ki a jövőben. Én azt

gondolom, hogy önmagában nyilván nem ebbe az irányba kellene menni. Az viszont ennél sokkal nagyobb probléma, hogy nem igazán tették meg a szükséges lépéseket az elmúlt években, sőt évtizedekben az orosz energiahordozóktól való függőség megszüntetésére, sőt az elmúlt években ez még nőtt is. Erre majd egy kicsivel később igyekszem röviden kitérni.

Számos mondatukban bírálták az Unió ezen döntését, ezen vállalását vagy ezen kérését; az amerikai adminisztráció nem került szóba, pedig legalább ennyire, sőt egyébként bármi csak energetikai miniszteri, külügyminiszteri és elnöki szinten van kommunikációban, tehát papíron még nem, ugyanakkor viszont ilyen szinten már részükről is megfogalmazódott mindez. Sőt, azt gondolom, hogy egyébként még sokkal drasztikusabban.

A magyar kormány azzal riogatja - nem most, hanem egyébként már hosszú-hosszú évek óta - a magyar lakosságot, hogy amennyiben az orosz import megszűnik, az orosz energiahordozók bejövele, beáramlása megszűnik, megszüntetésre kerül, akkor a rezsicsökkentés maga fenntarthatatlanná válik. Egy tavalyi példát, néhány számadatot hadd mondjak, csak hogy hogyan is néz ki egyébként, és milyen pillérei, milyen lábai is vannak egyébként magának a rezsicsökkentésnek! A rezsicsökkentett ár 102 forint/köbméter, a gázzal beszélünk nyilvánvalóan. Aki egyébként a rezsicsökkentett árú mennyiség fölött fogyaszt, az 747 forintot fizet. Ez egy tavaly márciusi adat szerint egyébként 161 forint volt átlagban, egész éves átlagban is 147, tehát majdnem 150 forint. Ez azt jelenti, hogy egyébként az egyik pillére magának a rezsicsökkentés fenntartásának az, hogy egyébként sokan fizetnek 747 forintos piaci árat, hogy a 102 forintos tartható legyen.

És szeretném, ha itt összehasonlítanánk azt, szintén tavalyi adat, hogy 747 forintot fizettek akkor, amikor 120 forint volt a világpiaci ár. Ki lehet számolni, hogy a piaci ár hányszorosát fizettetik meg az átlagfogyasztáson túl az emberekkel. No, ez az egyik pillére egyébként a rezsicsökkentés fenntartásának.

A másik pedig maga a költségvetés. Ez mondjuk 2025. első negyedében 376 milliárd ráfordítást igényelt a magyar központi költségvetésből. Első féléves összesítésben ez közel 500 milliárd forint központi költségvetési, tehát adófizetői pénz; szintén adófizetői, mert az emberek ezt az adójukból fizetik, tehát egyébként saját maguk fizetik be, hogy saját maguk számára fenntartható legyen ez a rezsicsökkentés. Ez a második pillér, ez a másik pillér.

És itt adódik a kérdés, hogy hol van itt az olcsó orosz gáz jótéteménye, vagy hol csapódik le a haszon? Mert a központi költségvetésben nem, és úgy látjuk, hogy az az átlagfogyasztás tekintetében és annak a kifizetése tekintetében is a világpiaci ár fölött fizetnek a magyar emberek.

Említettem az elején is, hogy számos kritikával illették az Európai Unió tervezetét, de az amerikai adminisztráció irányába nem fogalmaztak meg kritikákat - az elmúlt időszakban, hosszú-hosszú években a kormányzati kommunikációra pontosan ez volt a jellemző. Ugyanakkor most viszont én azt gondolom, hogy mind a minisztérium, mind önök, államtitkár urak, illetve majd a miniszter úr, de legfőképp a miniszterelnök úr most nehéz feladat előtt áll, hiszen valahol mind a kettő ugyanazt akarja: mind a Trump-adminisztráció, mind pedig az Európai Unió vezetése. Az Uniónak simán ellentmond a magyar kormány és annak vezetője, az amerikai elnöknek viszont nyilvánvalóan mindig igaza volt eddig, és neki nem mondott ellent. Most viszont majd valamilyen álláspontra kell helyezkedni, mert mint említettem, mind az energetikai miniszter, mind a tegnapi napon az amerikai külügyminiszter, vasárnap pedig maga Donald Trump, az Amerikai Egyesült Államok elnöke nyilatkozta azt, hogy: le kell válni az orosz olajról, csak hogy - próbálom szó szerint idézni - Európa olajat vásárol Oroszországtól, és nem akarom, hogy olajat

vegyenek. Ismerve az ő stílusát, habitusát, lehet, hogy holnap egyébként már másképp fog fölkelni. Ebben a kérdésben, azt gondolom, nem fog változni a véleménye. Tehát itt nehéz feladat előtt áll a magyar kormány.

Az elején említettem, hogy egyébként a nem megfelelő diverzifikációnak köszönhetően van ilyen helyzetben, azt gondolom, Szlovákia, de számomra sokkal fontosabb Magyarország, és az elmúlt időszakban nőtt a kitettségünk, nem pedig csökkent.

2021-ben kőolaj tekintetében 61 százalék volt az orosz kőolajimport aránya Magyarországon, négy éve 61 százalék volt, másfél évvel ezelőtt 80 százalék fölé került, mostanra pedig - az első félévről beszélek - 92 százalék. Én azt gondolom, hogy ez nem egy felelős kormányzati hozzáállás, és igaza van annak, aki azt mondja, hogy egyébként minden ilyen vásárlással az orosz agresszort és annak háborúját támogatjuk. De sokkal inkább, még ezt egy picit félre is téve, a magyar emberek energiabiztonsága tekintetében a diverzifikációra kellett volna törekedni - ez nem az. Úgyhogy a Jobbik a rendeltetvényekben foglaltakat Magyarország és közössége, az Európai Unió érdekeivel összhangban lévőnek tartja, ezért a jelentést, a szubszidiaritásvizsgálat kezdeményezését nem támogatja. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Hegedűs Barbara képviselő asszony, parancsoljon, megadom a szót.

DR. HEGEDŰS BARBARA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Államtitkár Urak! Egy olyan kérdésem lenne a diverzifikációval, illetve a leválással kapcsolatban, hogy valóban beszélhetünk-e arról, hogy az Európai Unió több országának sikerült ezt a függőséget vagy leválást csökkenteni, amikor számos külföldi lap és az elfogultsággal például nem vádolható The Independent arról beszél, hogy az elmúlt évek során például Indiából vagy Törökországból milyen arányban vásároltak az Európai Unió tagállamai, és az elmúlt években kifejezetten csúcsot döntöttek ezek a vásárlások a különböző származtatott kőolajtermékek esetében, amelyeknek a forrása szintén Oroszország volt sok esetben. Most például nagybevásárlást tartanak az európai országok, illetve az energiacégek, hogy még amíg az új szabályozás életbe nem lép, Indiából nagy mennyiségben tudjanak úgymond betárazni.

Mi a helyzet akkor, hogyha ez a szabályozás életbe lép, és valójában mennyire fog kiterjedni a harmadik országokból jövő kőolajra, illetve kőolajtermékekre ez a korlátozás, és vajon hogyan fogja érinteni a többi európai uniós államot? Én azt gondolom, hogy amikor a magyar kormányt vádolják azzal, hogy a diverzifikációnak nem tett eleget, akkor azért érdemes körbenézni, hogy valójában mégis mi a realitás, és hogy valóban beszélhetünk-e arról, hogy az Európai Unió többi államának is sikerült függetlenítenie magát az orosz energiahordozóktól. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Riz Gábor képviselő urat illeti a szó, parancsoljon!

RIZ GÁBOR (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Helyettes Államtitkár Úr! A magam részéről engedjenek meg néhány gondolatot, pontosabban képviselőtársaim reagálására szeretnék valamiféle válaszreakciót kicsiholni magamból.

Barkóczi képviselőtársunktól megszoktam már azt a szelíd cinizmust, amivel a kormányt szokta ostorozni, ez hozzátartozik a sajátos kommunikációjukhoz - most sincs másképp. Nincs ezzel semmi gond, hiszen Dudás képviselő úrral együtt olyan pártokat képviselnek, amelyeknek minimális esélye van arra, hogy a jövő évben a parlamentben bármilyen helyet is elfoglaljanak a sámlin kívül.

Számunkra viszont nagyon fontos az, hogy a magyar emberek létbiztonsága, ellátásbiztonsága hogyan valósul meg a jelenben, illetve a jövőben. Tetten érhető egészen világosan, hogy a lopakodó jogalkotói jogkörelvonás hogyan érvényesül az Unión belül. Tehát tagállami szintről szépen fokozatosan megpróbálnak átkerülni uniós szintre azok a jogkörök, hatáskörök, amelyek egyébként jogilag deklaráltan nemzeti hatáskörben kell hogy megvalósuljanak, ilyen többek között az energiabiztonság és az energiamix fölötti diszpozíció.

Elhangzott az, hogy a magyar kormány semmit nem tett meg az elmúlt időszakban, és tétlenül várja azt, hogy mi történik Európában. Nos, Európa - és ez már maga a történelem - az olcsó orosz gázra és a német tudásra épült fel a maga technológiai és gazdasági, hatalmi súlyával. Ezt a hatalmi súlyát elveszítette. Ma Európa kullog a nagy világhatalmak mögött, pontosan azért, mert a versenyképességét veszítette el. (*Barkóczi Balázs távozik az ülésről.*) Köszönöm, hogy eddig is türelme volt képviselőtársamnak, a többit majd a jegyzőkönyvből. Európa azt a versenyelőnyét veszítette el éppen a megdráguló energiahordozók révén, amely korábban megvolt számára.

Háború dúl, valóban, egy háborúban pedig sérülnek emberek, eszközök, vagyonok, nemzetek és gazdaságok, többek között az európai gazdaság is. Európa gazdasága nem ezért van jelen pillanatban alacsony energiahordozói áron, hanem azért, mert Európa gazdasága féltérden van. A féltérdre kerülése pedig egyértelműsíti azt, hogy kivár a gazdaság, és az energiahordozókkal való kereskedés pedig okszerűen betárol ilyenkor, és okszerűen sajnos az árak is alacsony szinten vannak. Abban a pillanatban, amikor Európa gazdasága megindul egy növekedési pályán - ez néhány tagállam részéről már szelíden látható -, értelemszerűen emelkedni fognak az energiahordozók árai is.

Mit tett a magyar kormány? Az államtitkár úr a kommunikációjában nem egy alkalommal - akár személyes, akár minisztériumi szintű kommunikációban - világosan elmondta, hogy a fotovoltaiikus elemek és az ezzel előállított energia mértéke jelentősen nőtt az országban. A PV-k alkalmazásával Európát meghaladó arányban növekedtünk az elmúlt időszakban. Ugyanígy kinyílik a lehetőség a szélerőművek építésére is, ahogyan a geotermiába is komoly pénzeket fektetünk, lásd a Jedlik Ányos-terv, amelynek az egyik fejezete éppen arról szól, hogy a geotermiában rejtőző energiát hogyan fogja Magyarország hasznosítani.

Azt is el kell mondanunk, hogy Magyarország nagy lépést tesz előre az energia tárolásában, hiszen pontosan ezt a célt szolgálja a jelen pillanatban szintén kiírás alatt lévő tervünk, amely az energia megtermelésén túl annak a tárolását is szeretné biztosítani hosszú távon. További fejlemény az is, hogy magyar lelőhelyeket aktivizált a kormány, amelyekről részben tudott, részben pedig új kutatások eredményeként olyan kőolajmezőket talált, illetve használ fel a magyar kormány, amely tovább erősíti a nemzeti önrendelkezésünket és energiaszuverenitásunkat.

Nos, visszatérve a Dudás alelnök úr által elmondottakra, én nem tudom, én nézem az Eurostatnak a jelentését, és mindenütt azt mondja, hogy gáz és villamos energia tekintetében, általában fővárosokat hasonlít össze, de Budapest mindig valahol az energiához a legalacsonyabb áron hozzájutók között van valahol. Valahogy nem egy táblázatot nézhetünk, vagy nem egy anyagból dolgozhatunk. De tekintse meg bátran az Eurostatnak a jelentését, folyamatosan azt jelzik, hogy pontosan a magyarországi árszabályozásból következően a magyar fogyasztók Európa egyik legalacsonyabb árszintjén mozognak.

És még egy dolgot zárójelben: amit ön mondott, az csak részigazság. Valóban van egy rezsiminimum, de van egy utána következő sáv, amely mindig kedvezményes

a piaci árhoz képest, és ezt szintén a kormány építette be. Köszönöm szépen. *(Dudás Róbert: KSH!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen képviselő úr. Hörcsik Richárdot illeti a szó.

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Ígérem, rövid leszek. Az első dolog, amivel kezdenem kell: Barkóczy képviselőtársamnak volt egy megjegyzése, és ez szíven ütött. Ő azt mondta, hogy ami most előttünk van, az egyfajta maszatolás, időhúzás, idézem: alaptalan jogászkodás. Engem ez azért ütött szíven, mert az Európai Unió jogrendszerében - tudjuk, hogy számunkra a Lisszaboni Szerződés a Biblia - a Lisszaboni Szerződésnek egy óriási vívmánya, hogy beemelte a nemzeti parlamentek szerepének a növekedését, és ennek eszközét adta a kezünkbe, az úgynevezett sárga lapos eljárást.

Én annak idején részt vettem az Európai Konvent háttérmunkájában, és mi többet szerettünk volna, de ez is óriási eredmény. Ez egy lehetősége a nemzeti parlamentnek, hogy beleszóljon az európai törvényhozás hármaskörébe. Itt az alapvető érdek a nemzeti érdek minden esetben. Tehát ezért javaslom képviselőtársamnak, hogy olvassa el a Lisszaboni Szerződést, és máskor illet ne mondjon, mert ez minden nemzeti parlamentnek az egyik lehetősége és eszköze. Ez még megvan, és éppen a lopakodó európai uniós jogalkotás, a Bizottság jogalkotása próbálja meg ezt kicszelezni.

Két dolgot szeretnék említeni, hiszen egy szubszidiaritásvizsgálatról van szó, amit magyar parlament életében vagy nyolc-tíz-szer már én is megtettem. Két dolgot szeretnék ezzel kapcsolatban mondani, hogy specifikus legyenek. Az egyik legfontosabb az energiabiztonság, a másik pedig, hogy ennek a tanácsi rendeletnek van-e jogalapja vagy nincs. Ez a lényege. Az energia terén, nem kell magyaráznom, mennyire fontos az energiabiztonság, különösen így ősz elején, a fűtési szezon közeledtével, és azt is tudjuk, hogy ez a terület - hallottuk az államtitkár úrtól, nagyon helyesen - a tagállamok kizárólagos hatásköre, pont. Mégis azt látjuk, hogy az Európai Bizottság hátulról megkerülve szeretne beavatkozni ebbe a nemzeti hatáskörbe, gyakorlatilag el akar minket tiltani az orosz energiahordozóktól.

Ha szabad megjegyeznem szomorúsággal, hogy a Bizottság már a látszatra sem ügyel, mert az egyhangúságot igénylő kérdést simán többségi szavazással akarja rendezni. Ahogy helyettes államtitkár nagyon helyesen mondta, ez európaijog-ellenes. Hadd kérdezzem meg, de lehet, hogy túl költői a kérdés: milyen eszközök állnak rendelkezésre a kormány számára a magyar álláspont védelmére?

A másik pedig, mindig azt kell vizsgálnunk, hogy az Európai Bizottság rendelettervezetének, ami kijön, van-e jogalapja, vagy nincs, van-e hozzáadott értéke, vagy nincs. Számomra - csak képviselőtársaimnak említem - egy korábbi ügy sejlik fel, nevezetesen a médiaszabadságról szóló rendelet, ahol a Bizottság úgy javasolt annak idején uniós fellépést, hogy kifejezett jogalapja nem volt rá, pont, és kreatívan a belső piaci jogharmonizációs klauzulát vette elő. A mostani esetben lenne ugyan jogalap a szankciós intézkedésre, de itt meg a bökkenő az, ugye, hogy az egyhangú döntés miatt egyszerűen figyelmen kívül hagyja ezt a Bizottság. Ez tanulságos, pláne akkor, amikor tavaly tíz EU-s tagállam vett orosz gázt vagy olajat, nemcsak kettő. Lehet, hogy megint költői a kérdés, államtitkár urak: mikor lehet a kérdéshez végre illő komolysággal és higgadsággal hozzáállni? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. És mivel bizottságunk alapító elnöke a szakmai részt tökéletesen összefoglalta, ezért én leginkább az ellenzéki képviselőtársaim által elmondottakkal kapcsolatosan szeretnék kérdezni államtitkár

úrtól és helyettes államtitkár úrtól. Legyenek kedvesek, segítsenek nekünk, hogy valóban, az elmúlt években mit tett Magyarország kormánya a diverzifikáció terén. Itt elhangzottak a fotovoltaiikus elemek, a szél, a geotermia, az LNG-terminálok bővítése, vagy pedig olyan, eddig kiaknázatlan hazai belső termelés is szóba jöhet ilyenkor, amilyen korábban nem volt.

Én arra szeretném irányítani a figyelmet, hogy volt-e bármilyen hatása annak, hogy ugyanakkor az Európai Unió arra a politikai bunkósbotra való hivatkozással, amit jogállamiságnak hívunk, jelentős forrásokat tartott vissza Magyarországtól. Ezek a jelentős források lehetőséget biztosítottak volna ennek a diverzifikációnak vagy a hálózatok minőségének a további javítására.

Képviselőtársam, Barkóczi alelnök úr elhagyta a termet, és jeleztem felé is, hogy nyilván folytatni fogjuk hétfőn 9 óra 30 perckor, úgyhogy el fogja tudni mondani, amit még szeretett volna, de az ő felszólalásával kapcsolatosan két kérdésem lenne önök felé. A Demokratikus Koalíció árnyékkormánya által javasoltak milyen mértékű segítséget jelentenének abban a kérdésben, abban a témakörben, amiről most mi itt tárgyalunk.

Barkóczi alelnök úrnak egy másik gondolata ütött engem igazán szíven, ahogy Hörsik képviselőtársamat egy másik: ez pedig a MOL volt, meg a „csurran-cseppen.” Én azt szeretném megkérdezni önöktől, hogy Magyarország Kormányának a 2011-es 500 milliárd forint értékű részvényvásárlására a MOL-ban, amely több mint 20 százalékos részvénycsomag volt, miért volt szükség? Mi történt azelőtt abban a politikai érában, ami igazából Barkóczi alelnök úr politikai közege? Köszönöm szépen, ha válaszolnak.

Elsőként miniszterhelyettes úrnak adom meg a szót.

Dr. Czepek Gábor válasza

DR. CZEPEK GÁBOR államtitkár (Energiaügyi Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Engedje meg, hogy elsősorban az ellenzéki felvetésekre reagáljak!

Tisztelt Alelnök Úr! Én tisztelem a hivatalát. Nem is tud mást tenni egy magamfajta kinevezett ember egy választott tisztségviselővel szemben, minthogy tisztelettel és szerényen viselkedik. Különösen tisztelem az ön választóit, de engedje meg, hogy mély csalódottságomnak adjak hangot: kijózanító volt ez a két ellenzéki felszólalás, három okból is.

Egyrészt a tények elferdítésével és tényismeret nélkül tesznek a magyar Országgyűlés bizottsága előtt olyan állításokat, amelyek nem öt-, hanem tízéves távlatúak Magyarország szempontjából. Hát, azt kifejezetten abszurdnak gondolom, hogy valaki, a DK képviselője feltesz egy kérdést egy ilyen ügyben, és a választ nem megvárva távozik a teremből. Ilyenkor, ahonnan én jövök, vagy nem kérdez az ember, vagy megvárja a választ.

A harmadik meg az, hogy nem tudunk egy ilyen ügyben nemzeti konszenzust kialakítani akkor, amikor egy olyan országról beszélünk, amelynek se tengere, se hegyei, se gázmezői. Olyan helyzetből kell felépítenünk ezt a magyar energiapolitikát a gyerekeink, az unokáink számára, ami elég kijózanító, és ebben az az ellenzéki álláspont hangzik el, hogy támogatják azt az európai uniós jogszabálytervezetet, amely, ideológia ide, ideológia oda, de rosszabb helyzetbe hozza Magyarországot, mintha nem lenne. Ezt abszurdnak érzem! Tehát az európai uniós ötpontos abszurd mellé belép a magyar ellenzék sajátos, DK-s, jobbikos ellenzéki abszurd öt pontja is. Hát, akkor engedjék meg, hogy néhány dolgot - öt pontban - reagáljak ezekre a felvetésekre!

Elhangzott Donald Trump; elhangzott a hatalmi politika. Nézzék, ez az, ami különbséget tesz a magyar ellenzék és a kormánypártok gondolatai között: mint cseppben a tenger látszódik, hogy mennyire máshogy látjuk a világpolitikát és Magyarországhoz helyzetét. Mi nem hatalmi logikában gondolkodunk. A magyar

miniszterelnök egyvalakiért felelős: ezek a magyar emberek. Mondhat itt mást Donald Trump, az Európai Unió, Vlagyimir Putyin, az az elsődleges kérdés, és messze megelőz mindent, hogy ez jó-e a magyaroknak vagy nem. És a helyzet az, hogy ez a rendelettervezet nem jó Magyarországnak. Ez nem ideológiai kérdés, ez tényszerűség.

És az meg kifejezetten bántó, jogászként is, de azt hiszem, úgy általában is, hogy jogászkodásnak hívja a DK képviselője ezt az eljárást, amiben önök részt vesznek, és próbálnak valamiféle magyar álláspontot kialakítva fellépni az Európai Bizottság előtt. És szomorú, hogy ez a rule of law egy olyan dolog, ami, ha jól értem, Magyarországra vonatkozik, de az Európai Unióra pedig nem. Na, ez a hatalmi logika! Így zárul az első pontom, hogy hatalmi logikából indulnak, és hatalmi logikába érkeznek. Úgy látszik, újra kell írni a jogi alaptan tankönyveket, mert nem, a rule of law az valami olyan, ami ránk is vonatkozik, és az Európai Unióra is vonatkozik, és ha vannak szabályok, azokat illene betartani.

A 2. pont, amit említenék, az a külföldi, az oroszon kívüli beszerzések. Szóba került Sziijjártó miniszter úr bejelentése, hogy a Shelltől be fogunk hozni egy nagyobb mennyiségű gázt, évi 200 millió köbmétert. Én nem tudom, én próbálok figyelni a szavaimra, és szerintem azt nem mondtam, hogy Magyarország ellátása ellehetetlenül, hogyha a rendeletet elfogadja az Európai Unió Bizottsága. Én csak azt mondtam, hogy ár szerint drámai következményekkel jár. Hát, nagy baj lenne! Zavarják el azt az energiaügyi minisztert, aki olyan helyzetet hoz létre 15 év alatt, hogy ellehetetleníti egy ország gázellátását.

Képviselő Úr! Szlovénia kivételével mindenhova be vagyunk kötve interkonnektorral - földgáz van mindenhol - ennek a kormánynak az elmúlt 15 éves munkájával, bárhol tudunk gázt hozni az Európai Unió területéről. A jó kérdés az - a jó kérdés az! -, hogy mennyiért, és az milyen hatást okoz akár Európa, akár Magyarország versenyképessége szempontjából. Én nem gondolom azt, hogy ellátásbiztonsági krízissel kell szembenéznünk, de azt gondolom, hogy olyan árkrízissel kell szembenéznünk, amelynek drámai hatásai lesznek a magyar iparra és versenyképességre is.

Szó volt a harmadik részben, a gáz kapcsán, hogy mennyivel emelkednek az árak. Alelnök úr cáfolta vagy megkérdőjelezte azt az állítást, hogy ez jelentős áremelkedéssel járna, közben ő maga beszélt 5-7 eurós tranzitdíj-emelkedésről. Akkor most tisztázzuk! Szerintünk többel emelkedik. De ha csak 5-7 euróval emelkedik a tranzitdíj megawattóránként, ma a holland, rotterdami TTF-tőzsdén 31 euróba kerül megawattóránként a gáz. Hogy annak az 5-7 euró hány százaléka, azt ki lehet számolni. Tehát itt ez kevésnek tűnik, de mihez képest. Miszerintünk 8-10 euró/megawattórával emelkedik a gázár, nem 5-7-tel, és egy 30 eurós árkörnyezetben az bizony jelentékeny. Tehát a sok megawattból azért összeáll az a brutális 800 milliárd forintos összeg, amellyel mi számolunk, és drámai hatással lenne a magyar versenyképességre.

A következő abszurditás, hogy mi nem teszünk semmit se a diverzifikációért, se Magyarországnak a zöld politikájáért. Diverzifikáció: ahogy említettem, mindenhova be vagyunk kötve, kivéve a szlovénokat. Egyebet nem tudunk tenni, csak annyit, hogy megnézzük, hogy mi van itthon. Jelenleg megközelítőleg 2 milliárd köbméter a hazai kitermelés, ezt olyan 1,5-ről hoztuk fel a 2022-es válság után. Tehát drámaian, nagy arányban növeltük a hazai földgázkitermelést. Azonkívül megállapodtunk az azeriekkel. Az MVM-nek egy komoly gázmezője van Azerbajdzsánban Shah Deniz néven, amely szintén erősíti a függetlenségünket és a diverzifikációt, azonkívül vannak LNG-megállapodásaink, jelenleg is tervben van az MVM-nél egy ilyennek a megkötése egy francia céggel.

Tehát nem az a kérdés, hogy mi azért dolgozunk-e, hogy az oroszokon kívül is legyen gáza Magyarországnak. Hogyne dolgoznánk! A kérdés az, hogy mennyiért

tudjuk ezt megszerezni. Ma az állítás az, hogy ezt drágábban tudjuk beszerezni, mint a hatályos fennálló szerződésünk, amely, mint ahogy elhangzott a szerződést nyilván kiválóan ismerő képviselő úrtól, hogy mennyi tranzitdíjat tartalmaz. Magam is azt mondtam, hogy valamennyit igen, de ez jelentéktelen ahhoz képest, amit a nyugati gáz behozásával ki kellene fizetnünk.

Fenntartható energia, energiaszuverenitás. Ezzel nem akarom húzni az idejüket, mert még egy órát is itt lehetnénk, csak néhány pontban. Ma Magyarország világ bajnok abban, hogy a villamosenergia-ellátásán belül mennyi a napenergia részaránya. Nem régiós bajnok meg Európa-bajnok, hanem szó szerint világ bajnok, és ezt nem mi mondjuk, hanem a baloldali elemző intézetek. Tehát ezt 2010 óta hoztuk létre olyan helyzetben, hogy tíz megawatt naperőmű volt az országban, most meg több mint 8000, ez a helyzet.

Létrehoztunk egy olyan programot - Jedlik Ányos-programnak hívjuk -, amely nemcsak papíron áll meg, hanem konkrét cselekvések és akciók is történnek, legyen szó geotermiáról, legyen szó több száz milliárdos hálózatfejlesztésekről, legyen szó tárolóprogramról. Ezeknek a részleteiről szívesen beszélek, de nem akarom húzni az önök idejét. Csak annyi az állításom, hogy az elmúlt tizenöt esztendőben, de különösen az energiaválság 2022-es kitörése óta azzal vádolni a magyar kormányt és energiapolitikát, hogy nem tettünk semmit, az egy abszurd állítás.

Végül a rezsicsökkentés. A magyar háztartások 92 százaléka 1729 köbméter alatt fogyaszt - a 92 százaléka. Ez azt jelenti, hogy 100 forint/köbméter áron, ahogy képviselő úr is helyesen mondta, szerzi be a gázt. Ez Európa legversenyképesebb ára.

A képviselő úrtól elhangzott, hogy volt olyan időszak, hogy 120 forint/köbméteren tudott valaki piaci áron vásárolni. Kérem a képviselő urat, ha az elmúlt négy esztendőben 120 forint/köbméteres piaci árral találkozott, azt ossza meg velem, mert nagy tételben vásárolnánk. Ha tud mondani olyan piaci ajánlatot, amely 120 forint/köbméter rendszerhasználati díjakkal, adóterhekkel együtt, állunk rendelkezésre, mert az MVM-nek szüksége van ezekre a forrásokra.

Úgyhogy az állításom az, hogy a rezsivédelem betöltötte a célját, ami mindenkre vonatkozik, átlagfogyasztás alatt Európa legversenyképesebb, jóval a piaci ár alatti árát biztosítjuk a magyaroknak. Úgyhogy én ennek ellenére bízom a bizottság bölcsességében, bízom a kormánypárti szavazatokban, és bízom abban, hogy kiállnak a Bizottsággal szemben és a magyar érdekekért. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Helyettes államtitkár úr, parancsoljon!

Marosvári Csaba válasza

MAROSVÁRI CSABA helyettes államtitkár (Külgazdasági és Külügyminisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen. A miniszterhelyettes úr a lényegi pontokat már megfogalmazta, csak néhány apró tényre csatlakoznék rá, amit az ellenzéki képviselő urak fogalmaztak meg, néhány kritikával.

A diverzifikációs törekvéseinknek az eltagadása, még azt is mondhatnám, hogy meglehetősen komikus jelleget ölt, hiszen épp az említett Shell-szerződés az időben legújabb bizonyítéka ennek, de a már említett villamosenergia-infrastruktúra hálózatának fejlesztése, a földgáz-infrastruktúra fejlesztése a szomszédainkkal, ezek mind-mind a fizikai diverzifikációs lehetőségek bővítése irányába hatnak, és forrásszerződések tekintetében is egyértelműen ezen az irányon vagyunk. A Krk LNG-terminálon beszerzett globális cseppfolyósított földgázforrásoktól kezdve egészen a már említett azerbajdzsáni, török és legutóbb megkötött Shell-forrásokig ez teljes mértékben egy látható íve és eredménye a törekvéseinek.

Hogy ki és hogyan oldja meg vagy tudja megoldani itt a forrásleválást, és ez mennyire szándékolt, itt az osztrák példa hangzott el. Ausztria nem maga akart leválni az orosz gázellátásról, hanem kényszerből szűnt meg Oroszországból a gázellátás, ugyanis Ukrajna 2025. január 1-jével nem újította meg a fennálló tranzitszerződést, tehát az a szállítási útvonal ellehetetlenült. Itt annyiban vitatkoznék Barkóczi képviselő állításával, hogy Ausztriának nem egy földgázellátási összeköttetése van, hanem három, és ebből az egyik - noha a legfontosabb - zárult le. Ausztria jelenleg hozzájut gázhoz Olaszország és Németország irányából, de jelentős felárral.

Nem tudom, mennyi gázkereskedelmi múltja van a tisztelt képviselő úrnak, nekem van néhány év, és historikusan el tudom mondani, hogy az osztrák földgázpiaci árszintek évtizedekig alacsonyabbak voltak az olaszországinál, amely felől most Ausztria jelentős részben el van látva. Az elmúlt fél évben, amióta nem kap Ausztria orosz gázt, az olasz piac árszintje lényegesen alacsonyabb az osztrák piacénál, tehát egy nyilvánvaló ártöbblettel tudta Ausztria megoldani az ellátását. De, hangsúlyozom, nem saját választásból tette, hanem az ukrainai tranzitútvonalnak az ukrán kormány döntése alapján történt megszűnése okán.

A kőolajellátásunk összetétele kapcsán felhívnám a figyelmet, hogy kettő darab ellátási útvonalunk van, a Barátság-vezeték és az Adria-vezeték. Mind a két vezetéken történik kőolajbeszerzés a MOL-csoport részéről. Valóban, az első félévben a MOL beszerzésének az aránya a Druzsba felől magasabb volt százalékosan, de ha megnézik a volumeneket, akkor '21-től, az említett referenciaévtől kezdve nagyságrendileg azonos volumenben történik az orosz kőolajbeszerzés a MOL-csoport részéről, az Adria-vezetéken pedig a horvát kormánynak különböző barátságtalan lépései vannak a tarifaemelésről kezdve az egy évnél hosszabb szerződések megkötésére való hajlandóság kizárásáig. A MOL-csoport mindkét útvonalon szerez be kőolajat, tehát itt ezt egy ilyen szándékosan összeollózott vagy kiemelt számnak tartjuk, ami felvetésre került.

Ami az orosz kőolajbeszerzéssel kapcsolatos kérdéseket illeti, valóban egy nagyfokú hipokráciát látunk a legtöbb, tengeren gyakorlatilag orosz eredetű kőolajat beszerző ország részéről. Ugyanis, valóban, Törökország, India, sőt, még adott esetben Kína irányából is lényegesen megnöttek a feldolgozott olajtermékek beszerzésének a volumenjei, miközben ezek az országok megkétszerezték, megháromszorozták az Oroszországból történő kőolajbeszerzéseiket az európai szankciós lépéseket követően. Viszont az is látható, hogy az EU 27-ek is két-háromszorosára növelték az olajtermék-beszerzéseiket. Most itt egy átlagos számot lehet kiemelni India és Törökország irányából, de még Kína felől is jó 60 százalékkal emelkedett az olajtermékek beszerzése '21 és '24 között.

Ezzel szemben mi - ráadásul a derogáció birtokában, hiszen nekünk nincsen más ilyen volumenű ellátási lehetőségünk - őszinték vagyunk, és mi vállaljuk is, hogy tételesen szerzünk be a Druzsba vezetéken orosz kőolajat, hiszen ez szükséges a nemzetgazdaság üzemanyaggal való ellátásához, versenyképességéhez.

Ami pedig a tranzitútvonalakat meg a tranzitdíjakat illeti: valóban, tisztelt képviselő úr, Barkóczi képviselő úr kimondta azt, hogy más irányokból lényeges tranzitdíj rakódik a piaci árú gázbeszerzésre, míg a vezetéken a határunkra elérő orosz földgázforrás árazása kedvezőnek mondható. Üzleti titokba most nem szeretnék belemenni, de ez tény, hogy arra nem rakódik ilyen típusú, pláne nem ilyen mértékű tranzitdíj.

Úgyhogy összességében szomorúnak tartjuk azt, hogy nem élvez egységes támogatást a bizottsági jelentéstétel kiadására vonatkozó felvetés, hiszen össznemzeti érdek az, hogy hazánk kőolaj- és földgázellátása a leggazdaságosabb módon, biztonságosan, diverzifikáltan történjen, és a diverzifikáció alatt mi nem azt értjük,

hogy egy forrást vagy több forrást ki akarunk utálni politikai alapon, hanem azt, hogy minél több forráshoz férünk hozzá, minél több útvonalhoz férünk hozzá, számunkra annál jobb, annál biztonságosabb lesz. A RePowerEU-törekvés a szuverenitásunkba való belegázoláson túl szembemegy ezzel a fajta diverzifikációs gondolattal, hiszen csökkentené az ellátási útvonalaink számát és az ellátási formáink számát, és ezzel egy lényegesen drágább és bizonytalanabb jövő felé taszítana el bennünket. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Nagyon köszönöm az uraknak az előterjesztést és a kérdésekre adott válaszokat is. És köszönöm szépen képviselőtársaimnak, mert én nem emlékszem ilyenre, hogy a bizottság tagjai hiánytalanul voltak itt az ülés legelején, és mindenki személyesen képviseltette magát. Tehát itt van egy olyan jelenléti ív (*Felmutatja a dokumentumot.*), amit mindenki aláírt, és egyetlen helyettesítési megbízás sincsen.

Ahogy miniszterhelyettes úr mondta, a szubszidiaritásvizsgálatnak a mai napon természetesen nincsen vége, hiszen ez ügyben van még feladatunk bőven. A házszabályi rendelkezések alapján bizottságunk kezdeményezni fogja az Országgyűlésnél a szubszidiaritás sérelmének a megállapítását. A mai ülésen elhangzottak alapján a kapcsolódó jelentéstervezetet és a határozati javaslatot előkészítjük, amelyet hamarosan el fogunk juttatni a bizottság tagjainak. Éppen ennek érdekében bizottságunk szeptember 22-én, hétfőn, ha jól mondom, 9 óra 30 perckor fog ismét találkozni. Két napirendi pontot tervezünk, amikből az egyik és az első napirend ez lesz.

Az ülés berekesztése

Ezzel köszönöm szépen mindenkinek a munkáját, a bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 13 perc)

Tessely Zoltán
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Farkas Cecília és Madarász Mária